

Vnější bezpečnostní prostředí

Bc. Michaela Petřů, DiS.

Diplomová práce
2023/2024

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Michaela Petrů, DiS.
Osobní číslo: L21172
Studijní program: N1032A020002 Bezpečnost společnosti
Specializace: Ochrana obyvatelstva
Forma studia: Kombinovaná
Téma práce: Vnější bezpečnostní prostředí

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte rešerši s důrazem na strategické dokumenty, monografie a studie věnované předmětné problematice.
2. Charakterizujte teoretická východiska problematiky bezpečnosti a vnějšího bezpečnostního prostředí.
3. Popište vybrané bezpečnostní hrozby a rizika.
4. Zpracujte komparaci základních strategických dokumentů z hlediska identifikace bezpečnostních hrozeb.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. ADAMEC, Vilém, David ŘEHÁK a Lenka ČERNÁ. *Základy organizace a řízení bezpečnosti v České republice*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2012. ISBN 978-80-7385-123-1.
2. KARAFFA, Vladimír, Martin HRINKO, Jaromír ZŮNA a kol. *Vybrané kapitoly o bezpečnosti*. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2022. ISBN 978-80-87125-35-9.
3. KOUTRAKOS, Panos. *The EU common security and defence policy*. Oxford: Oxford University Press, 2013. ISBN 978-0-19-969272-9.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2023**

Termín odevzdání diplomové práce: **26. dubna 2024**

L.S.

---

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

---

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 22.4.2024

Jméno a příjmení studenta: Bc. Michaela Petró, DiS.

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zaměřuje na analýzu vnějšího bezpečnostního prostředí České republiky. Práce systematicky zkoumá důležité právní dokumenty, literární zdroje a strategické dokumenty ovlivňující bezpečnostní politiku země. Dále definuje základní pojmy spojené s bezpečnostním prostředím a identifikuje hlavní bezpečnostní hrozby. Praktická část diplomové práce provádí komparaci bezpečnostních dokumentů České republiky, SWOT analýzu terorismu a dotazníkové šetření ohledně vnímání teroristických hrozeb, přičemž navrhuje opatření na zlepšení situace.

Klíčová slova: vnější bezpečnostní prostředí, bezpečnost, bezpečnostní hrozby, terorismus

ABSTRACT

The thesis focuses on the analysis of the external security environment of the Czech Republic. It systematically examines important legal documents, literary sources, and strategic documents influencing the country's security policy. Furthermore, it defines fundamental concepts related to the security environment and identifies major security threats. The practical part of the thesis conducts a comparison of security documents of the Czech Republic, SWOT analysis of terrorism, and a questionnaire survey on the perception of terrorist threats, proposing measures to improve the situation.

Keywords: external security environment, security, security threats, terrorism

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucímu své práce panu doc. RSDr. Václavu Loškovi, CSc. za cenné rady, připomínky a celkovou pomoc při zpracování diplomové práce. Také bych chtěla poděkovat svým blízkým, své rodině a přátelům, kteří mi pomáhali při zpracování této práce.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 LITERÁRNÍ REŠERŠE	11
1.1 PRÁVNÍ DOKUMENTY	11
1.2 LITERÁRNÍ ZDROJE	12
1.3 STRATEGICKÉ A KONCEPČNÍ DOKUMENTY ČESKÉ REPUBLIKY.....	14
1.4 STRATEGICKÉ DOKUMENTY MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍ.....	16
2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	17
2.1 BEZPEČNOST	17
2.2 BEZPEČNOSTNÍ PROSTŘEDÍ.....	18
2.3 BEZPEČNOSTNÍ HROZBA A RIZIKO.....	21
2.4 BEZPEČNOSTNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY.....	23
2.5 BEZPEČNOSTNÍ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY.....	24
3 ČLENSTVÍ ČR V MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍCH	26
3.1 SEVEROATLANTICKÁ ALIANCE	26
3.2 VAZBY ČR SE SEVEROATLANTICKOU ALIANCÍ.....	27
3.3 EVROPSKÁ UNIE	27
3.4 VAZBY ČR S EVROPSKOU UNÍÍ	29
3.5 ORGANIZACE PRO BEZPEČNOST A SPOLUPRÁCI V EVROPĚ A ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ.....	30
4 AKTUÁLNÍ BEZPEČNOSTNÍ HROZBY PRO ČR	31
4.1 TERORISMUS	31
4.2 ORGANIZOVANÝ ZLOČIN	35
4.3 MIGRACE.....	36
4.4 ŠÍŘENÍ INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ	36
4.5 HYBRIDNÍ HROZBY	37
4.6 KYBERNETICKÉ HROZBY	38
4.7 ZMĚNA KLIMATU.....	38
4.8 KATASTROFY PŘÍRODNÍHO A ANTROPOGENNÍHO PŮVODU.....	39
4.9 NESTABILITA A REGIONÁLNÍ KONFLIKTY	39
II PRAKTICKÁ ČÁST	44
5 CÍLE PRÁCE A HYPOTÉZY	45
6 METODIKA	46
7 KOMPARACE BEZPEČNOSTNÍCH DOKUMENTŮ ČR	48

7.1	ROK 1991 – VOJENSKÁ DOKTRÍNA ČSFR	48
7.2	ROK 1995 – BÍLÁ KNIHA O OBRANĚ ČR	49
7.3	ROK 1997 – NÁRODNÍ OBRANNÁ STRATEGIE ČR	50
7.4	ROK 1999 – BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČR	51
7.5	ROK 2001 – BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČR	52
7.6	ROK 2003 – BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČR	52
7.7	ROK 2011 – BÍLÁ KNIHA O OBRANĚ ČR	53
7.8	ROK 2011 – BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY	54
7.9	ROK 2015 – BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY	55
7.10	ROK 2023 – BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY	56
7.11	CELKOVÉ VYHODNOCENÍ KOMPARACE.....	57
8	SWOT ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU TERORISMU V ČR	59
8.1	SILNÉ STRÁNKY	60
8.2	SLABÉ STRÁNKY	62
8.3	PŘÍLEŽITOSTI.....	64
8.4	HROZBY	66
8.5	CELKOVÉ VYHODNOCENÍ SWOT ANALÝZY	68
8.6	NÁVRHY OPATŘENÍ NA ZÁKLADĚ ZJIŠTĚNÝCH VÝSLEDKŮ.....	69
9	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	71
9.1	VÝZKUMNÝ VZOREK	71
9.2	ANALÝZA ZÍSKANÝCH DAT DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	71
9.3	CELKOVÉ VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	85
9.4	NÁVRHY OPATŘENÍ NA ZÁKLADĚ ZJIŠTĚNÝCH VÝSLEDKŮ.....	86
	ZÁVĚR	88
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	89
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	95
	SEZNAM OBRÁZKŮ	96
	SEZNAM TABULEK.....	97
	SEZNAM GRAFŮ	98
	SEZNAM PŘÍLOH.....	99

ÚVOD

Bezpečnost je pojmem, který má v dnešním globalizovaném světě stále rostoucí význam a představuje základní pilíř stability a prosperity každého státu. Přestože její definice může být různorodá a závislá na kontextu, obecně se jedná o stav, ve kterém jsou lidé, společnosti a státy chráněny před různými hrozbami a nebezpečími.

V kontextu této diplomové práce, která se zaměřuje na vnější bezpečnostní prostředí České republiky, je nezbytné porozumět rozmanitosti a složitosti tohoto pojmu. Bezpečnost vnějšího prostředí nejenže ovlivňuje bezpečnost a stabilitu České republiky, ale má také dalekosáhlé dopady na mezinárodní vztahy a globální bezpečnostní situaci.

Úkol teoretické části diplomové práce spočívá v poskytnutí hlubšího porozumění klíčovými faktory, které ovlivňují bezpečnost České republiky v mezinárodním prostředí. Tato část se zaměřuje na systematickou analýzu teoretických a konceptuálních základů vnější bezpečnosti, včetně definic bezpečnosti a identifikace hrozeb. Důraz je kladen na porozumění současným trendům, výzvám a geopolitickým faktorům, které formují bezpečnostní situaci České republiky v rámci jejího členství v NATO, Evropské unii a dalších mezinárodních organizacích. Tato teoretická část poskytuje základní rámec pro analýzu a hodnocení vnějšího bezpečnostního prostředí České republiky v praktické části diplomové práce a slouží jako východisko pro formulaci navrhovaných opatření.

Obsahem praktické části diplomové práce je aplikace teoretických poznatků a metod na konkrétní analýzu současné bezpečnostní situace České republiky. Důležitými prvky praktické části jsou komparace bezpečnostních dokumentů, provádění SWOT analýzy současného stavu terorismu v České republice a realizace dotazníkového šetření, které zkoumá vnímání teroristických hrozeb ze strany občanů. Na základě těchto analýz a výsledků jsou navrhována konkrétní opatření pro zlepšení bezpečnostní situace České republiky.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 LITERÁRNÍ REŠERŠE

Tato kapitola obsahuje rešerši základních právních dokumentů, kterými jsou Ústava České republika, Listina základních práv a svobod a ústavní zákon o bezpečnosti České republiky a dalších zákonů navazujících na ústavní pořádek ČR. Dále také rešerši literárních zdrojů a strategických a koncepčních dokumentů, které jsou ve vztahu k bezpečnostnímu prostředí a pojednávají o řešené problematice.

1.1 Právní dokumenty

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky – Ústava České republiky je základní právní dokument a nejvyšší právní normou České republiky. Byla přijata dne 16. prosince 1992 a nabyla účinnosti 1. ledna 1993, kdy došlo k vzniku samostatné České republiky po rozpadu Československa. Ústava stanovuje základní principy a hodnoty demokratického právního státu, definuje systém vlády, práva a povinnosti občanů, a zakotvuje základní instituce státu. Skládá se z preambule a osmi hlav, popisuje zákonodárnou, výkonnou a soudní moc. Dále také obsahuje charakteristiku státu, státní symboly a práva a postavení občanů. (Ústavní zákon č.1/1993)

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod – Listina základních práv a svobod se také stala platnou dne 28.12.1992, účinnosti nabyla dne 1.1.1993. Je klíčovým dokumentem v oblasti lidských práv a svobod v České republice. Byla přijata jako součást ústavního systému ČR v roce 1991 a je od té doby nedílnou součástí českého právního řádu. Listina je závazná pro všechny orgány veřejné moci a její ustanovení mají přednost před obyčejnými zákony. (Ústavní zákon č. 2/1993)

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky – Tento ústavní zákon nabyl své platnosti i účinnosti ve stejný den a to 29.5.1998, skládá se z 13 článků. Je klíčovým právním dokumentem v oblasti národní bezpečnosti v České republice. Byl přijat jako reakce na nové bezpečnostní výzvy a změny v mezinárodním prostředí po skončení studené války. Jeho hlavním cílem je zajištění ochrany státní suverenity, územní integrity a bezpečnosti České republiky. (Ústavní zákon č. 110/1998)

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky – Zákon nabyl účinnosti 1.12.1999, dělí se na dvanáct částí. Zákon je klíčovým právním dokumentem, který stanovuje pravidla a postupy pro zajištění obrany České republiky. Tento zákon byl přijat

jako součást reformy obranného systému ČR po skončení studené války a vstupu země do Severoatlantické aliance (NATO). (Zákon č. 222/1999)

Severoatlantická dohoda – Severoatlantická smlouva, která vedla ke vzniku Severoatlantické aliance (NATO), byla podepsána dne 4. dubna 1949 v Washingtonu, D.C. Obsahem této historické smlouvy bylo vytvoření vojenské aliance mezi zeměmi Severní Ameriky a Západní Evropy, která měla za cíl ochránit tyto země před možným agresorem, zejména Sovětským svazem a jeho spojenci. Hlavním bodem smlouvy je článek 5, který stanovil princip kolektivní obrany. Podle tohoto článku by útok na jednoho z členů aliance byl považován za útok na všechny, což vyžadovalo solidární reakci a vzájemnou pomoc. Tento princip poskytl zemím aliance pocit bezpečí a vzájemné podpory v období studené války, kdy existovaly obavy z možného sovětského vojenského útoku. Smlouva také obsahovala ustanovení o politické a vojenské spolupráci mezi členskými státy, které měly posílit jejich schopnost odolat vnějším hrozbám a zajistit stabilitu a bezpečnost v regionu. Severoatlantická smlouva je klíčovým dokumentem, který položil základy pro fungování NATO a její dlouhodobý vliv na mezinárodní bezpečnost a politiku. (Severoatlantická smlouva, 1949)

1.2 Literární zdroje

Bezpečnostní vědy - Úvod do teorie a metodologie – Kniha poskytuje komplexní a strukturovaný pohled na oblast bezpečnostních věd. Autor se zaměřuje na teoretické základy a metodologii studia bezpečnosti, přičemž zkoumá různé přístupy k pojetí bezpečnosti a analyzuje klíčové faktory ovlivňující bezpečnostní problémy. Kniha se dále zabývá metodami výzkumu v oblasti bezpečnostních věd a poskytuje čtenářům užitečné nástroje pro analýzu a hodnocení bezpečnostních situací. Autor rovněž reflektuje současné bezpečnostní výzvy a trendy a ukazuje, jakým způsobem se teoretické koncepty uplatňují v praxi. Kniha je vhodným průvodcem pro studenty, badatele a profesionály zabývající se bezpečnostními otázkami, a poskytuje solidní základy pro porozumění dynamice a komplexitě bezpečnostních věd. (Porada, 2017)

Vybrané aspekty práva bezpečnosti a obrany České republiky – Publikace přináší podrobný pohled na právní rámec v oblasti bezpečnosti a obrany v České republice. Autor se zaměřuje na klíčové aspekty právního systému týkající se bezpečnosti a obrany, včetně zákonů, nařízení a dalších právních předpisů. Kniha analyzuje právní rámec

pro činnost bezpečnostních složek, jako jsou policie a armáda, a také se zabývá právními otázkami souvisejícími s obranou země. Autor dále zkoumá právní aspekty týkající se krizového managementu, civilní ochrany, a dalších témat spojených s bezpečností a obranou. Kniha je cenným zdrojem informací pro právníky, akademiky, ale i praktiky v oblasti bezpečnosti a obrany, a poskytuje ucelený přehled právního prostředí v této klíčové oblasti. Je rozdělena do dvou částí – obecné části práva a bezpečnosti a obrany a bezpečnostní správu. Věnuje se především základním pojmům z oblasti bezpečnosti, právní úpravě krizového řízení v České republice. (Vičar, Vičar, 2013)

Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století – Kniha se zabývá analýzou klíčových bezpečnostních hrozeb a rizik, kterým čelíme v 21. století. Autor zkoumá širokou škálu bezpečnostních témat, včetně mezinárodního terorismu, kybernetických útoků, šíření zbraní hromadného ničení, environmentálních hrozeb a dalších. Kniha se snaží porozumět povaze těchto hrozeb a jejich dopadům na bezpečnost jednotlivých států i globálního společenství. Autor rovněž diskutuje možné strategie a opatření pro zvládnutí těchto bezpečnostních výzev a posilování obrany proti nim. Kniha poskytuje užitečný rámec pro porozumění současným bezpečnostním trendům a je vhodným zdrojem informací pro všechny, kdo se zajímají o problematiku bezpečnosti a globální stability v 21. století. (Smolík, Šmíd a kol, 2010)

Základy organizace a řízení bezpečnosti v České republice – Kniha přináší komplexní pohled na organizaci a řízení bezpečnosti v kontextu České republiky. Autoři se zaměřují na různé aspekty bezpečnosti, včetně právních, organizačních, technických a lidských faktorů. Kniha poskytuje ucelený přehled právních předpisů a institucionálního rámce týkajícího se bezpečnosti v České republice, a zároveň analyzuje strategie a postupy v oblasti bezpečnostního řízení. Důraz je kladen na praktické aplikace a příklady dobré praxe, které mají pomoci čtenářům porozumět principům a metodám efektivního řízení bezpečnosti v různých oblastech, od veřejné správy po soukromý sektor. Kniha je užitečným zdrojem informací pro profesionály v oblasti bezpečnosti, studenty, ale i veřejnost, která má zájem o problematiku bezpečnosti a ochrany. (Adamec, Řehák, Černá, 2012)

Vybrané kapitoly o bezpečnosti – Kniha komplexně popisuje bezpečnost ze všech úhlů pohledu – vnější i vnitřní bezpečnosti ČR i EU. Zabývá aktuální problematikou bezpečnosti z teoretického i praktického hlediska. Práce je rozdělena do pěti částí. V první části je uvedeno základní pojmosloví a úvod do studia bezpečnostní problematiky

a schopnosti se v ní orientovat. Druhá část převádí teorii do praktické roviny a také popis vývoje bezpečnosti v evropské bezpečnosti a bezpečnostní politice ČR. Třetí část je věnuje ucelený přehled zákonů a strategických dokumentů, které tvoří bezpečnostní systém České republiky a zároveň poskytuje návod, jak k těmto dokumentům přistupovat a chápat je. (Karafa, Hrinko, Zůna, 2022)

EU Common Security and Defence Policy – Kniha poskytuje ucelený pohled na společnou bezpečnostní a obrannou politiku Evropské unie (SBOP EU). Autoři detailně analyzují historii, vývoj a klíčové aspekty SBOP EU od jejích počátků až po současnou podobu. Kniha zkoumá institucionální rámec SBOP EU, mechanismy rozhodování a provádění operací, a také vztah SBOP EU k dalším bezpečnostním iniciativám, jako je NATO. Důraz je kladen na hlavní výzvy a příležitosti, které čelí SBOP EU v současné době, včetně otázek týkajících se financování, interoperability jednotek a strategické autonomie EU v oblasti bezpečnosti a obrany. Kniha je cenným zdrojem pro všechny, kdo se zajímají o evropskou bezpečnostní politiku a o roli EU v globálním bezpečnostním prostředí. (Koutrakos, 2013)

Bezpečnostní prostředí 2018: implikace pro obrannou politiku a ozbrojené síly ČR – Kniha se zabývá analýzou současného bezpečnostního prostředí s důrazem na jeho vlivy a dopady na obrannou politiku a ozbrojené síly České republiky. Autor zkoumá klíčové bezpečnostní výzvy, kterým Česká republika čelí v roce 2018, včetně mezinárodního terorismu, regionálních konfliktů, hybridních hrozeb a nových bezpečnostních trendů. Kniha analyzuje, jaké jsou implikace těchto bezpečnostních výzev pro strategické plánování a rozvoj ozbrojených sil ČR a jak by měly být tyto síly přizpůsobeny novým bezpečnostním podmínkám. Autor také diskutuje možnosti spolupráce s mezinárodními partnery a institucemi, jako je NATO a Evropská unie, při zajišťování bezpečnosti České republiky. Kniha je určena nejen odborníkům v oblasti bezpečnosti a obrany, ale i široké veřejnosti, která má zájem o problematiku současného bezpečnostního prostředí a jeho vliv na Českou republiku. (Stojar, 2018)

1.3 Strategické a koncepční dokumenty České republiky

Obranná strategie České republiky 2023 – Tento dokument také navazuje na svého předchůdce z roku 2017. Obranná strategie České republiky je strategický dokument, který stanovuje dlouhodobé cíle a směry pro rozvoj a modernizaci obranného systému ČR. Je také

klíčovým dokumentem pro plánování a realizaci obranných aktivit a investic v České republice. Důvodem vzniku nové aktualizované Obranné strategie ČR je především náhlé zhoršení bezpečnostního prostředí, na které musí Česká republika urychleně reagovat. Důležitým heslem strategie je, že obrana země je záležitostí i všech jejích obyvatel. (Obranná strategie ČR, 2023)

Bezpečnostní strategie České republiky 2023 – Bezpečnostní strategie České republiky 2023 (BSS 2023) je strategický dokument, který stanovuje dlouhodobé cíle a směry pro zajištění celkové bezpečnosti státu včetně obrany, vnitřní bezpečnosti, hospodářské bezpečnosti, energetické bezpečnosti a kybernetické bezpečnosti. Byla přijata v roce 2023 jako nástupce předchozí Bezpečnostní strategie ČR 2015. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030 – Strategický dokument, který určuje hlavní cíle a směry ochrany obyvatelstva v České republice. Tato koncepce se zaměřuje na předcházení a řešení různých mimořádných událostí a krizových situací, které mohou ohrozit bezpečnost a zdraví obyvatel. Koncepci zpracovává Ministerstvo vnitra, přesněji Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republik. Jejím hlavním heslem je: „Připravený občan. Připravený systém.“. (Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030, 2021)

Analýza hrozeb pro Českou republiku – Analýza hrozeb pro Českou republiku, která je součástí Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030, je strategický dokument, který identifikuje a hodnotí různé typy hrozeb a rizik, kterým může čelit česká společnost. Tato analýza je klíčovým prvkem v procesu plánování a přípravy na mimořádné události a krizové situace a poskytuje základ pro formulaci preventivních opatření a reakčních plánů. (Analýza hrozeb pro Českou republiku, 2015)

Bílá kniha o obraně - Strategický dokument, který představuje vize a cíle české obranné politiky. Obsahuje analýzu současného bezpečnostního prostředí a identifikuje klíčové bezpečnostní hrozby a výzvy, kterým Česká republika čelí. Kniha se zaměřuje na modernizaci a profesionalizaci českých ozbrojených sil, posílení jejich operačních schopností a interoperability s ostatními členskými státy NATO a EU. Dále zdůrazňuje význam civilně-vojenské spolupráce a ochotu České republiky podílet se na mezinárodních misích a operacích v rámci aliančních a evropských struktur. Kniha slouží jako strategický

rámec pro plánování a realizaci obranné politiky České republiky v následujících letech. (Bílá kniha o obraně, 2011)

Audit národní bezpečnosti – Audit národní bezpečnosti České republiky z roku 2016 byl klíčovým dokumentem, který poskytl komplexní posouzení bezpečnostních hrozeb a rizik, kterým Česká republika čelí, a zhodnotil schopnosti státu reagovat na tyto hrozby a krize. Tento audit byl prováděn v souladu s požadavky na pravidelné hodnocení národní bezpečnosti a sloužil jako základ pro formulaci politik a opatření pro zlepšení bezpečnostní situace v zemi. (Audit národní bezpečnosti, 2016)

1.4 Strategické dokumenty mezinárodních organizací

Strategická koncepce NATO 2022 – Koncepce představuje důležitý dokument, který poskytuje rámec pro politické a vojenské rozhodování aliance v současném bezpečnostním prostředí. Obsahem této strategické koncepce je analýza aktuálních bezpečnostních hrozeb a výzev, kterým NATO čelí, a stanovení strategických cílů a priorit. Koncepce podporuje rozvoj partnerství s nečlenskými státy a mezinárodními organizacemi, jako je Evropská unie, a zdůrazňuje význam společného přístupu k řešení globálních bezpečnostních problémů. Klade důraz na nutnost inovace a modernizace vojenských kapacit a schopností aliance, včetně investic do nových technologií a zlepšení interoperability mezi členskými státy. (Novák, 2022)

Evropská bezpečnostní strategie – Evropská bezpečnostní strategie je dokument, který poskytuje rámec pro politiku Evropské unie v oblasti bezpečnosti a obrany. Obsahem této strategie je analýza hlavních bezpečnostních výzev, před kterými EU stojí, a stanovení strategických cílů a priorit pro dosažení bezpečnosti a stability v euro-atlantickém regionu a za jeho hranicemi. (European Security Strategy, 2009)

Zkoumání existujících zdrojů a literatury je základním krokem při formování diplomové práce. V průběhu této kapitoly byly provedeny analýzy relevantních publikací, zákonů a strategických a koncepčních dokumentů, které se týkají zkoumaného tématu. Důraz byl kladen na identifikaci hlavních témat, přístupů a poznatků, které jsou klíčové pro pochopení problematiky.

2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Níže budou definovány a vysvětleny klíčové pojmy, aby bylo možné lépe porozumět dané problematice. Vymezení základních pojmů zahrnuje jasný popis termínu, včetně jeho definice a významu. Dále slouží k zajištění jednoznačnosti a konzistence používání daného pojmu v rámci daného oboru nebo disciplíny slouží k zajištění jednoznačnosti a konzistence používání daného pojmu v rámci daného oboru nebo disciplín.

2.1 Bezpečnost

Primární pojem bezpečnostní terminologie, který je používán v obecné mluvě, ale také ve společenskovedních oborech (sociologie, politologie, ekonomie a psychologie), přírodovědných oborech (ekologie a medicína) i technických oborech (informatika a strojírenství). Definice tohoto pojmu existuje celá řada a jejich význam je odvozen od konkrétního rámce, do kterého jsou zasazeny. (Adamec, Řehák, Černá, 2012)

Neexistuje žádná jednotná definice ovšem pro potřeby této práce využijeme následující tezi: (Karaffa, 2022)

„Bezpečnost jako stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby pro objekt (zpravidla národní stát, popř. i mezinárodní organizaci) a jeho zájmy a tento objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních hrozeb efektivně vybaven a ochoten při ní spolupracovat.“

Jiné zdroje uvádějí, že bezpečnost je stav, kdy je systém schopen odolat známým vnějším a vnitřním hrozbám, které mohou negativně působit proti jednotlivým složkám či celému systému tak, aby byla zachována struktura, stabilita, spolehlivost a chování systému. (Adamec, Řehák, Černá, 2012)

Šenovský, Adamec a Šenovský vysvětlují ve své publikaci definici bezpečnosti jako: (Šenovský, Adamec, Šenovský, 2007)

„Opak stavu ohrožení vyplývajícího z existence a vzájemné interakce aktérů, kteří mají protichůdné preference a jsou odhodláni k jejich dosažení použít i sílu, ať už politickou, hospodářskou nebo i vojenskou“.

Bezpečnost České republiky je zajišťována ozbrojenými silami, ozbrojenými bezpečnostními sbory, záchrannými sbory a havarijními službami. Podle Ústavy České

republiky má povinnost se podílet na zajišťování bezpečnosti celá společnost. Tato povinnost není omezena pouze na určitou skupinu či instituci, ale zahrnuje všechny občany a subjekty ve státě. Ústava stanoví, že ochrana bezpečnosti země je společným úkolem všech občanů a je nezbytná pro udržení stability, ochranu práv a svobod jednotlivců a pro zachování demokratického zřízení. To znamená, že odpovědnost za bezpečnost nese každý občan v rámci svých možností a kompetencí, a to buď přímou participací v ochranných složkách státu nebo dodržováním zákonů a respektováním zásad občanské odpovědnosti a solidarity. (Ústavní zákon č.1/1993)

2.2 Bezpečnostní prostředí

Jedná se o významný pojem, který je nezbytný k určení základů bezpečnostní politiky státu. Může být chápán jako vnější prostředí, které ovlivňuje bezpečnostní politiku státu. Tímto pojmem se rozumí oblast mimo státní hranice, kde se realizují a střetávají zájmy daného státu s ostatními aktéry mezinárodních vztahů. Tento prostor je také místem, kde probíhají procesy, které mají významný dopad na bezpečnostní úroveň státu. (Adamec, Řehák, Černá, 2012)

Bezpečnostní kontext, v němž se nachází Česká republika, se liší podle významu událostí, které se v něm odehrávají a mají přímý nebo nepřímý dopad na bezpečnostní situaci naší země. Tato struktura má teritoriální či dynamickou povahu, která popisuje geograficky ohraničený rozsah a stupeň vlivu České republiky na události v tomto prostředí. (Adamec, Řehák, Černá, 2012)

První vrstvu bezpečnostního prostředí lze označit jako nejbližší okolí, které zahrnuje sousední státy a jejich blízké okolí, stejně jako regionální spolupráci a integraci. Do této kategorie patří země jako Německo, Rakousko, Polsko a Slovensko. (Adamec, Řehák, Černá, 2012)

Druhá úroveň bezpečnostního prostředí představuje širší regionální a mezinárodní kontext, zahrnující evropské státy a významné mezinárodní organizace a bloky, jako je například NATO, Evropská unie a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE). (Adamec, Řehák, Černá, 2012)

Třetí úroveň, označovaná jako vzdálené bezpečnostní prostředí, zahrnuje klíčové oblasti zájmu globálních a regionálních mocností, které mají vliv na mezinárodní politiku a bezpečnost. (Adamec, Řehák, Černá, 2012)

Porozumění současného kontextu je klíčové pro tvorbu bezpečnostní politiky pro Českou republiku. Události na různých předchozích úrovních mohou ovlivnit bezpečnost v České republice. Jejich identifikace umožňuje pochopení ve kterém se Česká republika nachází. (Zajíc, 2019)

Strategické dokumenty a studie nám pomáhají definovat a charakterizovat bezpečnostní prostředí a porozumět jeho složitosti a výzvam. Jsou základními prameny, které nám umožňují lépe porozumět současnému stavu bezpečnosti a identifikovat klíčové faktory, které na ni působí. Mezi tyto strategické dokumenty patří zejména:

- Bílá kniha o obraně,
- Bezpečnostní strategie ČR 2023,
- Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030 a
- Obranná strategie 2023.

Vývoj bezpečnostního prostředí se rychle mění a stává se méně předvídatelným. Existuje zvýšené riziko, že se situace může vyhrotit a ztratit se nad ní kontrola, což by mohlo vést k nekontrolované eskalaci událostí. Mezi státy se zvyšuje napětí a spolupráce je nahrazována rivalitou, zejména v situacích ohrožení. Dochází k polarizaci mezi těmi, kdo podporují současný řád, a těmi, kdo ho odmítají, a to jak na globální úrovni, tak uvnitř jednotlivých společností. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Vnitřní bezpečnostní prostředí

Vnitřní bezpečnost, často označovaná také jako vnitřní bezpečnostní prostředí, se primárně zabývá situací uvnitř států (a někdy i uvnitř organizací složených z jednotlivých států). V České bezpečnostní terminologii je uvedeno, že: (Terminologický slovník pojmů z oblasti KŘ, OO, enviromentální bezpečnosti a plánování obrany státu, 2016)

"Vnitřní bezpečnost je stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby ohrožující objekt (zpravidla národní stát, popř. mezinárodní organizaci) a jeho zájmy

akcemi zevnitř a tento objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních vnitřních hrozeb efektivně vybaven a k ní ochoten. Hrozby demokratickému národnímu státu i jeho opatření proti nim se přitom týkají ohrožování demokratického politického systému od extremistů, sociálního systému od masové kriminality, hospodářství od korupce a ekonomické kriminality a sociálního, hospodářského a politického systému celkově od organizovaného zločinu."

Vnitřní bezpečnost vychází z politiky, která zajišťuje mírové soužití občanů v rámci svobodného právního státu. Základem je vnitřní mír, což znamená politicko-sociální stav, kdy je ve svobodném a demokratickém právním systému zaručen život ve svobodě, míru a sociální spravedlnosti. Cílem je vytvářet pro občany lidsky důstojný a svobodný život v rámci právního řádu, který účinně chrání jejich svobody. Pravomoci státu jsou omezeny tak, aby v souladu s obranou před hrozbami a zajištěním základů lidské existence vytvářely svobodné prostory pro individuální rozvoj společnosti. (Zeman, Mareš, 2002)

Porada ve své publikaci uvádí, že vnitřní bezpečnostní prostředí je:

„Je to stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby a rizika ohrožující objekt a jeho zájmy akcemi zevnitř.“ (Porada, 2017)

Z toho vyplývá, že hlavním cílem vnitřní bezpečnosti je udržovat fungování státu, chránit vnitřní pořádek, lidské životy, zdraví, majetek a životní prostředí. To znamená, že se zaměřuje na hrozby, které vznikají uvnitř státu. (Porada, 2017)

Vnější bezpečnostní prostředí

Bezpečnost ve vnějším prostředí není zcela odděleným pojmem od vnitřní bezpečnosti, ačkoli se tyto pojmy často prolínají, protože mnohé hrozby vnitřní bezpečnosti mají také mezinárodní rozměr a mohou ovlivňovat vnější bezpečnost.

Podobně jako v předchozím případě, Ministerstvo vnitra České republiky neposkytuje samostatnou definici vnější bezpečnosti, ale místo toho uvádí definici vnější bezpečnosti státu jako. (Terminologický slovník pojmů z oblasti KŘ, OO, enviromentální bezpečnosti a plánování obrany státu, 2016)

"Stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby ohrožující stát a jeho zájmy zvnějšku a kdy je tento stát k eliminaci existujících i potenciálních vnitřních hrozeb

efektivně vybaven a ochoten. Hrozby mohou být vojenské nebo ekonomické povahy, mohou mít charakter migrační vlny apod. Je to také souhrn mezinárodněpolitických, ekonomických a vojenských vztahů státu s okolními státy a koalicemi, jejichž prostřednictvím prosazuje své státní zájmy."

Mareš a pak definuje pojem vnější bezpečnost následovně: (Zeman, Mareš, 2002)

"Vnější bezpečnost je stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby zvnějšku pro objekt (zpravidla národní stát, popř. mezinárodní organizaci) a jeho zájmy a tento objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních vnějších hrozeb efektivně vybaven a ochoten."

Pokud jde o volbu vhodné definice pro tento účel, platí stejné kritérium jako u pojmu vnitřní bezpečnosti, a proto se jeví jako vhodnější posledně uvedená definice, protože se neomezujeme pouze na bezpečnost státu jako samostatného subjektu. (Mareš, 2002)

2.3 Bezpečnostní hrozba a riziko

S ohledem na povahu práce s názvem "Vnější bezpečnostní prostředí" je vhodné si také objasnit, co je míněno samotným termínem "hrozba". V České republice je pojem „hrozba“ často zaměňován za pojem „riziko“.

2.3.1 Bezpečnostní hrozba

Pojmu "hrozba" byla věnována větší pozornost až ve druhé polovině 90. let. České bezpečnostní dokumenty oficiálně publikované od roku 1999 pojmem "hrozba" definovaly nesprávně a ani právní úprava tuto situaci příliš nevyřešila; například ústavní zákon o bezpečnosti ČR č. 110/1998 Sb. výraz "hrozba" nezmiňuje a omezuje se pouze na pojmy "nebezpečí" a "riziko". Dokumenty mezinárodního práva, přeložené do češtiny, pojem "hrozba" vysvětlují pouze v souvislosti s výrazem: *"Zdržet se v mezinárodních vztazích hrozby silou..."*. (Hybler, 2014)

Štalmach uvádí definici: (Štalmach, 2012)

„Konkrétní jevy či procesy, které negativním způsobem narušují či dokonce ohrožují stabilitu, funkčnost či dokonce samu existenci daného prostředí, jako prvků či vztahů mezi těmito prvky, označujeme bezpečnostní hrozby.“

Míra hrozby je určena rozsahem možné škody a časovým odstupem, který se obvykle vyjadřuje pravděpodobností, tedy rizikem, možné realizace této hrozby. (Bezpečnostní strategie ČR, 2003)

Členění bezpečnostních hrozeb

V České republice se setkáváme s hrozbami různého charakteru.

Z geopolitického hlediska se dělí hrozby na:

- přímé – takové hrozby, které se přímo dotýkají ČR a
- nepřímé – takové hrozby, které se dotýkají spojenců v mezinárodních organizacích, kterými je ČR členem). (Vičar, 2013)

Z časového hlediska se hrozby dělí na:

- naléhavé – nutná okamžitá reakce k jejich zastavení a
- latentní – nemusí být nutně řešeny okamžitě, ale v případě odložení se mohou stát naléhavé (např. extremismus na konci Studené války). (Vičar, 2013)

Původce hrozeb

Subjekt či entita, která je zodpovědná za vytváření hrozeb, která ovlivňují bezpečnost jednotlivců, uskupení či například států. Dělí se na dva druhy:

- nezáměrný původce – na kterých se nepodílí člověk (povodně, erupce sopek),
- záměrný původce – jedná se o osoby nebo jejich uskupení (teroristické útoky, agresivní postoje). (Vičar, 2013)

2.3.2 Bezpečnostní riziko

Dalším klíčovým aspektem této problematiky je koncept rizika, který definuje možnost vzniku škody nebo neúspěchu, stejně jako pravděpodobnost vzniku nebezpečné situace. Riziko také identifikuje faktory, které mohou vést k vzniku nežádoucího stavu. Jde o pravděpodobnost, že se určitá událost, jež je pro daný subjekt nežádoucí z bezpečnostního hlediska, skutečně stane. Riziko má dva základní rozměry:

1. závažnost možného následku a
2. pravděpodobnost vzniku nebezpečí či ohrožení. (Kende, 2020)

Dle Zemana je riziko:

„Pravděpodobnost, že dojde ke škodlivé události, jež postihne danou hodnotu. Jinak je riziko možnost, že s určitou pravděpodobností vznikne událost, jež se liší od toho, co si přejeme. Riziko je odvozená závisle proměnná a dá se určit nebo odhadnout tzv. analýzou rizik. Riziko je reakcí na hrozbu, též na stav naší připravenosti (zranitelnosti) a je spojeno s rozhodováním.“ (Zeman, 2002)

2.4 Bezpečnostní politika České republiky

Základním dokumentem bezpečnostní politiky České republiky je Bezpečnostní strategie ČR a s tou dále související koncepce a strategie. Základní právní rámec pro tvorbu Bezpečnostních strategií je Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod a Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. V neposlední řadě také návaznost na mezinárodní závazky z EU, NATO a OBSE.

Cílem bezpečnostní politiky ČR je zajistit bezpečnost a stabilitu v rámci státních hranic, posílit spolupráci s mezinárodními partnery a organizacemi a zvládat současné bezpečnostní výzvy v souladu s demokratickými principy a hodnotami.

Bezpečnostní politiku České republiky tvoří dle Ministerstva vnitra České republiky pět základních komponentů:

- zahraniční politika v oblasti bezpečnosti státu,
- obranná politika,
- politika v oblasti vnitřní bezpečnosti,
- hospodářská politika v oblasti bezpečnosti státu a
- politika veřejné informovanosti v oblasti bezpečnosti státu. (MV ČR, 2022)

2.5 Bezpečnostní systém České republiky

Bezpečnostní systém zahrnuje širší rámec institucí, mechanismů, procedur a zdrojů, které jsou používány k dosažení cílů bezpečnosti, jak jsou stanoveny v bezpečnostní politice. Jedná se o komplexní síť orgánů, agentur, organizací a dalších subjektů zapojených do různých aspektů bezpečnosti, včetně obrany, vnitřní bezpečnosti, tajných služeb, prevence kriminality a mnoha dalších. Zahrnuje také nástroje a prostředky, jako jsou legislativa, technologie, výzkum a vývoj, vzdělávání a školení, které jsou používány k posílení bezpečnostního prostředí a ochraně zájmů státu.

Aktéři bezpečnostního systému České republiky

Aktéři spolupracují a interagují na různých úrovních, aby zajistili bezpečnost a ochranu zájmů České republiky a jejích občanů. Mezi hlavní aktéry patří:

- Prezident České republiky,
- Parlament České republiky,
- Vláda České republiky,
- Bezpečnostní rada státu,
- Zpravodajské služby,
- Ministerstva a výkonné orgány,
- Policie ČR, Hasičský záchranný sbor ČR a Zdravotnická záchranná služba ČR
- Armáda ČR, Vojenská kancelář prezidenta republiky, Hradní stráž.

Ve shrnutí této kapitoly o základních pojmech bezpečnosti, bezpečnostního prostředí a bezpečnostního systému České republiky lze konstatovat, že porozumění těmto klíčovým pojmům je nezbytné pro pochopení celkového rámce bezpečnostní politiky a bezpečnostního systému země. Bezpečnostní prostředí, zahrnující vnitřní i vnější hrozby, a bezpečnostní systém, sestávající z různých aktérů a mechanismů, společně utvářejí bezpečnostní kontext, který formuje politiku a opatření směřující k ochraně zájmů státu a jeho občanů. Porozumění

těmto pojůmům je klíčové pro efektivní formulaci a realizaci strategií bezpečnostní politiky, která má za cíl zajištění stability, ochrany a prosperující budoucnosti České republiky.

3 ČLENSTVÍ ČR V MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍCH

Česká republika je členem jak Severoatlantické aliance (NATO), tak Evropské unie (EU), což představuje zásadní vazby na obě tyto organizace. Tyto vazby mají politické, bezpečnostní, ekonomické a sociální rozměry.

3.1 Severoatlantická aliance

Severoatlantická aliance (NATO) vznikla 4. dubna 1949 podpisem Washingtonské smlouvy. Zakládajících států bylo 12 – Belgie, Dánsko, Francie, Island, Itálie, Kanada, Lucembursko, Nizozemsko, Norsko, Portugalsko, Spojené Království, Spojené státy americké. V roce 1952, ve druhé vlně přistoupily další dvě země – Řecko a Turecko. V roce 1952 přistoupilo do NATO pouze Turecko, v roce 1955 Německo a v roce 1982 Španělsko. Česká republika, Maďarsko a Polsko vstoupilo do aliance v roce 1999. V roce 2004 se aliance rozrostla o největší počet zemí, a to Bulharsko, Estonsko, Lotyšsko, Litvu, Rumunsko a Slovensko. V roce 2009 přistoupila Albánie s Chorvatskem, v roce 2017 Černá Hora, v roce 2020 Severní Makedoni. Minulý rok, tedy v roce 2023 přistoupilo Finsko a v tomto roce Švédsko. Současný počet členských států se tedy 32. (NATO, 2024)

Její vznik byl podložen několika důvody, jedním z nich byl ten, že druhá světová válka ukázala potřebu společné obrany a kolektivní bezpečnosti proti agresivním režimům, Válka také zdůraznila důležitost mezinárodní spolupráce a solidarity mezi demokratickými státy. Po druhé světové válce byla Evropa rozdělena do dvou sfér vlivu - Západní a Východní blok. Sovětský svaz začal expanzi do východní Evropy a prosazoval komunistické režimy. To vedlo k obavám z další sovětské agrese a potřebě kolektivní obrany západních demokracií. Jedním z dalších důvodů bylo to, že vznik NATO měl zajistit stabilitu a mír v Evropě prostřednictvím kolektivní obrany a odražení možného útoku ze strany Sovětského svazu nebo jeho spojenců. Vytvoření NATO mělo také posílit bezpečnostní pozici západních demokratických států a zajistit jejich obranu v případě hrozby ze strany komunistických režimů. Celkově bylo vytvoření NATO reakcí na poválečnou geopolitickou situaci, která vyžadovala kolektivní a preventivní opatření k zajištění bezpečnosti a stability v euroatlantickém regionu. (NATO, 2024)

Hlavním cílem NATO je zajištění kolektivní obrany a bezpečnosti svých členských států. Usiluje také o zlepšení obranných schopností svých členských států prostřednictvím společných vojenských cvičení, sdílení znalostí a zkušeností, a koordinovaných investic

do obranných technologií a infrastruktury. Jedním z posledních cílů je to, že si NATO klade důraz na ochranu demokratických hodnot, právního státu a lidských práv v rámci svých členských států a podporuje demokratické instituce a procesy v celém euro-atlantickém regionu. (NATO, 2024)

3.2 Vazby ČR se Severoatlantickou aliancí

Česká republika se stala členem Severoatlantické aliance dne 12. března 1999. Členství v NATO je pro Českou republiku klíčové pro zajištění bezpečnosti, stability a prosperity v regionu a na mezinárodní úrovni.

Členství v NATO poskytuje České republice záruku kolektivní obrany v případě útoku na její území či bezpečnostní zájmy. Princip této kolektivní obrany je zakotven v článku č 5 Severoatlantické smlouvy, který stanovuje, že útok na jednoho člena aliance je považován za útok na všechny členy a ti se zavazují poskytnout podporu a ochranu postiženému členskému státu. (Severoatlantická dohoda, 1949)

Česká republika má možnost podílet se na rozhodování a formování politiky a strategií NATO prostřednictvím svého zastoupení v různých strukturách a orgánech aliance, jako je Severoatlantická rada a vojenský výbor. (NATO, 2024)

Členství České republiky v NATO je důležitým faktorem pro její bezpečnost a stabilitu a poskytuje jí možnost aktivně přispívat k kolektivní obraně a bezpečnosti v euro-atlantickém regionu. (NATO, 2024)

3.3 Evropská unie

Vznik Evropské unie proběhl v 1. listopadu 1993 podpisem Maastrichtské smlouvy. V současné době má je v EU 27 členských států – Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko a Švédsko. Česká republika do Evropské unie vstoupila 1. května 2004. (European Union, 2024)

EU vznikala postupně jako výsledek dlouhého procesu integrace a spolupráce evropských států. Prvním z mezníků v tomto procesu je Schumanův plán z roku 1950. Tento plán, předložený francouzským ministrem zahraničních věcí Robertem Schumanem, položil

základy pro vytvoření Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO), které mělo integrovat produkci uhlí a oceli mezi šesti evropskými zeměmi (Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo a Nizozemsko). Tento krok měl za cíl snížit šance na budoucí válku mezi Francií a Německem tím, že sdílel klíčové ekonomické zdroje potřebné pro válečnou výrobu. Díky podpisu Rímské smlouvy z roku 1957 vzniklo Evropského hospodářského společenství (EHS) a Evropského společenství pro atomovou energii (Euratom). Vznik těchto dvou společenství byl dalším krokem k posílení integrace mezi evropskými státy. Od svého vzniku se EU postupně rozšiřovala o další členské státy a uzavírala nové smlouvy, jako jsou Amsterdamská smlouva (1997), Nicejská smlouva (2001), Lisabonská smlouva (2007) a další. Tyto smlouvy posilovaly pravomoci a institucionální strukturu EU a rozšiřovaly oblasti spolupráce mezi členskými státy. (European Union, 2024)

Důvodem vzniku EU bylo zajištění míru a stability po druhé světové válce. Společenství projevilo snahu omezit možnost budoucích válečných konfliktů v Evropě prostřednictvím hlubší integrace a spolupráce mezi státy. Dalším z důvodů byla ekonomická prosperita, integrace evropských ekonomik měla za cíl zlepšit hospodářský růst, zvýšit konkurenceschopnost a posílit sociální a ekonomickou soudržnost v rámci Evropy. Vytvoření silného evropského společenství mělo posílit politický vliv Evropy ve světě a umožnit účinnější jednání a prosazování evropských zájmů na mezinárodní úrovni. (European Union, 2024)

Jedním z hlavních cílů EU je udržení míru a stability v Evropě. EU vznikla jako reakce na válečné konflikty, které zdevastovaly kontinent ve 20. století, a proto se zasazuje o budování mírových vztahů mezi členskými státy a prevenci budoucích konfliktů. EU usiluje o vytvoření jednotného trhu, ve kterém je zajištěna volná a neomezovaná pohyblivost zboží, služeb, kapitálu a pracovníků. Tím se snižují obchodní bariéry mezi členskými státy a podporuje se hospodářská prosperita a konkurenceschopnost Evropy. Dále se snaží snižovat sociální a ekonomické rozdíly mezi regiony a občany členských států. To zahrnuje poskytování finanční pomoci a investic do méně rozvinutých oblastí, podporu zaměstnanosti a sociálního rozvoje a ochranu práv pracovníků. Klade důraz na ochranu životního prostředí a udržitelný rozvoj. Tím se snaží snižovat emise skleníkových plynů, ochraňovat biodiverzitu, podporovat obnovitelné zdroje energie a bojovat proti znečišťování vody a ovzduší. Angažuje se také v boji proti terorismu, organizovanému zločinu a nelegální migraci a usiluje o zajištění bezpečnosti svých občanů. Tím posiluje spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti, policie a soudnictví. (European Union, 2024)

3.4 Vazby ČR s Evropskou unií

Česká republika je členem Evropské unie od 1. května 2004, kdy se stala součástí takzvané páté vlny rozšíření EU, která zahrnovala dalších deset států střední a východní Evropy.

Členství v EU umožňuje českým podnikům volný přístup k jednotnému trhu, který zahrnuje více než 450 milionů obyvatel. To usnadňuje obchod a podnikání s ostatními členskými státy a posiluje konkurenceschopnost české ekonomiky. Česká republika může čerpat finanční prostředky z různých fondů a programů EU, které jsou určeny na podporu hospodářského rozvoje, sociální soudržnosti, infrastruktury, vzdělávání, výzkumu a dalších oblastí. Českým občanům umožňuje členství volný pohyb v rámci schengenského prostoru a právo na pracovní pobyt v jiných členských státech EU. (European Union, 2024)

Členství ČR v EU ale má i své závazky, kterými jsou například dodržování základních principů EU, jako jsou dodržování právního státu, respektování lidských práv, demokracie a hospodářská soutěž. Zároveň má odpovědnost plnit své povinnosti a finanční závazky v rámci EU. (European Union, 2024)

Členství České republiky v Evropské unii významně ovlivňuje vnější bezpečnostní prostředí země několika způsoby. Jako součást EU má Česká republika přístup k diplomatickým nástrojům a síle celé unie. EU jako celek může jednat jednotně a vystupovat silněji v mezinárodních jednáních a jednáních s dalšími zeměmi či mezinárodními organizacemi, což zvyšuje diplomatickou váhu České republiky. Dále také umožňuje České republice se účastnit bezpečnostní spolupráce s dalšími členskými státy a institucemi EU. To zahrnuje společné vojenské mise, humanitární pomoc, krizové řízení a spolupráci v oblasti obrany a bezpečnosti, což přispívá k posílení bezpečnostních kapacit České republiky. Hospodářská integrace v rámci EU zajišťuje větší stabilitu a prosperitu v regionu, což přispívá k celkové bezpečnosti České republiky. Společný trh a volný pohyb zboží, služeb, kapitálu a pracovníků snižují rizika hospodářských krizí a zvyšují odolnost ekonomiky vůči vnějším šokům. (European Union, 2024)

3.5 Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě a Organizace spojených národů

Česká republika má také pevné vazby s mezinárodními organizacemi, jako jsou Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a Organizace spojených národů (OSN). Tyto vazby jsou zásadní pro zajištění bezpečnosti a stability v regionu a ve světě.

OBSE, založená v roce 1975, je jedním z klíčových fór pro mezinárodní dialog a spolupráci v oblasti bezpečnosti v Evropě, včetně oblasti lidských práv, demokracie a hospodářské spolupráce. Česká republika je aktivním členem OBSE a účastní se různých iniciativ a projektů, které mají za cíl posílit bezpečnostní situaci v regionu. Spolupráce s OBSE pomáhá ČR sledovat a řešit různé bezpečnostní hrozby, jako jsou například konflikty, terorismus nebo nelegální migrace. (OSCE, 2024)

OSN je klíčovým mezinárodním orgánem, který se zabývá mnoha globálními výzvami včetně mírového urovnávání sporů, udržitelného rozvoje a ochrany lidských práv. Česká republika je členem OSN od roku 1993 a účastní se různých programů a misí, které mají za cíl posílit mezinárodní bezpečnost a spolupráci. Spolupráce s OSN umožňuje ČR podílet se na rozhodování o klíčových otázkách týkajících se bezpečnosti a spolupráce mezi státy. (United Nations, 2024)

Vazby České republiky s OBSE a OSN jsou tedy klíčové pro zajištění bezpečnostního prostředí v Evropě a ve světě. Účast v těchto organizacích umožňuje ČR aktivně přispívat k mezinárodní spolupráci a koordinaci v oblasti bezpečnosti a zároveň získávat podporu a ochranu v případě krizových situací.

V závěru této kapitoly lze konstatovat, že členství České republiky v organizacích NATO a EU má zásadní vliv na bezpečnostní a zahraničně-politickou strategii země. Vazby ČR na tyto organizace jsou pevně zakořeněny v rámci společných hodnot a zájmů spojených s kolektivní bezpečností, demokracií a ekonomickou integrací. Členství v NATO poskytuje ČR garanci kolektivní obrany a umožňuje aktivní účast na mezinárodních misích a operacích. Na druhé straně členství v EU přináší ČR ekonomické výhody, politickou stabilitu a posiluje její pozici v evropském a globálním kontextu. Zároveň je důležité zdůraznit, že ČR využívá své členství v těchto organizacích k budování partnerských vztahů se zeměmi a institucemi po celém světě, což přispívá k posílení bezpečnosti a prosperity nejen v ČR, ale i v širším mezinárodním kontextu.

4 AKTUÁLNÍ BEZPEČNOSTNÍ HROZBY PRO ČR

Bezpečnostní hrozba je jakýkoliv faktor, jež může ohrozit bezpečnost státu. Existuje několik různých typů bezpečnostních hrozeb, které mohou ohrozit bezpečnost České republiky. Tyto hrozby vyžadují komplexní přístup a koordinovanou akci ze strany vlády, bezpečnostních složek a společnosti jako celku, aby byla zajištěna bezpečnost a stabilita České republiky.

Bezpečnostní hrozby pro Českou republiku lze nalézt ve stěžejním strategickém dokumentu z roku 2023 – Bezpečnostní strategie České republiky. Tato strategie uvádí Rusko jako největší bezprostřední i dlouhodobou přímou hrozbu nejen bezpečnosti České republiky, ale i evropské bezpečnosti a mezinárodnímu řádu založenému na pravidlech. Rusko ovšem není jedinou zemí představující hrozbu. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

4.1 Terorismus

Terorismus v České republice představuje hrozbu jak od státních, tak od nestátních aktérů. Česká republika nespadá do hlavních cílů teroristických skupin, ale i tak Česko představuje terč teroristických skupin. Teroristické útoky a aktivity mimo naše hranice tak mohou mít nepřímé dopady i na Českou republiku. terorismus v zahraničí může ohrozit i české zájmy a občany působící v zahraničí. České firmy, které provozují obchodní aktivity v nestabilních regionech, mohou být terčem útoků a sabotáží, což může mít negativní dopad na českou ekonomiku a zaměstnanost. Čeští občané, kteří žijí nebo pracují v zahraničí, mohou být vystaveni riziku únosů, teroristických útoků nebo dalších nebezpečí spojených s terorismem. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Jedna z nejpoužívanějších definic terorismu zní: (MV ČR, 2009)

„Terorismus je plánované, promyšlené a politicky motivované násilí, zaměřené proti neúčastněným osobám, sloužící k dosažení vytčených cílů.“

Pro Českou republiku představuje terorismus aktuální bezpečnostní hrozbu z několika následujících důvodů.

Globalizace terorismu: ČR není izolována od teroristických hrozeb, ačkoliv terorismus byl dlouhodobě považován spíše za jev omezený na jiné regiony světa.

Dnešní teroristické skupiny jsou však schopny působit na globální úrovni a rekrutovat členy ze všech koutů světa, což zvyšuje riziko teroristických útoků i v ČR. (MV ČR, 2022)

Radikalizace jednotlivců: Existuje riziko, že jednotlivci žijící v ČR mohou být radikalizováni a zapojeni do teroristických aktivit, buď prostřednictvím online propagandy a rekrutace, nebo prostřednictvím osobních kontaktů. (MV ČR, 2022)

Strategická poloha: Česká republika leží v srdci Evropy a je tranzitním bodem pro mnoho mezinárodních cest a toků. Tato strategická poloha může činit z ČR atraktivní terč pro teroristické skupiny nebo jednotlivce, kteří chtějí provádět útoky nebo se pohybovat napříč Evropou. (MV ČR, 2022)

Symbolické cíle: Některé symbolické či strategicky důležité lokality v ČR, jako jsou vládní budovy, diplomatické mise, turistické atrakce nebo mezinárodní letiště, by mohly být potenciálními cíli teroristických útoků. (MV ČR, 2022)

4.1.1 Prostředky terorismu

Terorismus je možné dělit z několika následujících hledisek:

Dělení dle forem provedení teroristického útoku

- **Letální forma** terorismu se vyznačuje použitím násilí s cílem zabití nebo zranění obětí. Tento druh terorismu často zahrnuje útoky se zbraněmi, bombové útoky nebo útoky se sebevraždnými útočníky. Cílem letálního terorismu je vyvolat co největší úroveň strachu, paniky a nejistoty v populaci, a tím dosáhnout politických, ideologických nebo náboženských cílů. Letální teroristické útoky mohou mít zničující dopady na společnost a způsobit ztrátu lidských životů, vážná zranění a dlouhodobé trauma ve společnosti. Dělí se dále na konvenční a nekonvenční druh:
  - Konvenční – tradiční forma útoku, využívá běžné vojenské metody a techniky (střelby, bomby, raketové útoky),
  - Nekonvenční – netradiční útoky (sabotáže, asymetrická válka, kybernetické útoky, chemické a biologické útoky). (Řehák, Pavel a Richard, 2008)

- Neletální forma terorismu se vyznačuje použitím nebo hrozbou použití násilí s cílem vyvolat strach, paniku a nejistotu, aniž by docházelo k přímé ztrátě lidských životů nebo zraněním. Mezi neletální formy terorismu patří například vydírání, únosy, chemické nebo biologické hrozby, sabotáže, kybernetické útoky, požáry či výbuchy s menšími materiálními škodami, a další formy, které mají za cíl poškodit infrastrukturu, ekonomiku, nebo vyvolat chaos a paniku ve společnosti. Tyto neletální formy terorismu mohou stále mít závažné dopady na společnost a ekonomiku, ačkoliv se nejedná přímo o útoky se ztrátou lidských životů. (Řehák, Foltin a Stojar, 2008)

4.1.2 Typologie terorismu

Typologie terorismu se zabývá rozdělením terorismu do různých kategorií nebo typů, které umožňují lepší porozumění jeho charakteru a různým projevům. Je to jakýsi systém klasifikace, který nám umožňuje rozlišovat různé aspekty teroristických aktivit a analyzovat je podle různých kritérií. Typologie nám pomáhá lépe pochopit rozmanitost terorismu, avšak nezaměňuje se za samotné formy terorismu, které jsou jednotlivými projevy tohoto jevu, jako jsou například únosy, bombové útoky, nebo vydírání. (Foltin, Řehák, 2005)

Typologie terorismu podle motivace

- Politicky či ideologicky motivovaný terorismus,
  - Politický terorismus
    - Subversivní (revoluční) – například krajně levicový či krajně pravicový terorismus,
    - Represivní (státní) – například terorismus represivních státních či nestátních složek,
  - Náboženský terorismus – například fundamentalistický či eschatologický terorismus,
  - Monotematický terorismus – například protipotravný terorismus,
- Kriminální terorismus – například narkoterorismus,

- Psychotický (patologický terorismus) – například darking. (Řehák, Foltin a Stojar, 2008)

Politický terorismus je forma terorismu, která je motivována politickými cíli nebo ideologiemi. Jeho útočníci používají násilí, zastrašování nebo útoky na civilisty nebo vládní instituce k dosažení politických změn nebo prosazení určitých politických názorů. Tento druh terorismu může být prováděn jednotlivci, skupinami nebo organizacemi a může mít jak domácí, tak mezinárodní dimenzi. Politický terorismus často zahrnuje útoky na symboly státní moci, politické vůdce nebo politicky motivované únosy. Cílem politického terorismu může být vyvolání strachu a nejistoty v populaci, destabilizace vlády nebo přinucení k ústupkům v politických rozhodnutích. (Řehák, Foltin a Stojar, 2008)

Náboženský terorismus je forma terorismu, která je motivována náboženskými přesvědčeními nebo ideologiemi. Jeho útočníci často považují své činy za náboženský závazek nebo svatou válku a využívají náboženství jako záminku pro násilné akce. Tento druh terorismu může být spojen s extremistickými interpretacemi náboženských textů nebo doktrín a může být motivován snahou prosadit určitou náboženskou agendu, potlačit odlišné náboženské skupiny nebo destabilizovat vládní autoritu. Náboženský terorismus může být prováděn jednotlivci, skupinami nebo organizacemi a může mít globální nebo lokální dopady. (Řehák, Foltin a Stojar, 2008)

Monotematický terorismus je forma teroristické činnosti, která se zaměřuje na jeden konkrétní téma nebo zájem. Jeho aktivisté se často soustředí na jeden specifický problém, který považují za klíčový a vyžadující okamžitou pozornost. Tento druh terorismu obvykle prosazuje společenské cíle, jako je například ochrana životního prostředí, lidských práv, nebo nesouhlas s určitými společenskými politikami či postoji. Je charakterizován útoky nebo násilnými akcemi, které mají upozornit na dané téma a vyvolat změny v politice nebo veřejnému mínění. (Řehák, Foltin a Stojar, 2008)

Primární účel kriminálního terorismu je dosažení osobních a materiálních výhod. Tento druh teroristického činu má znaky podobné, jako organizovaný zločin. Jeho cílem není šíření ideologie nebo postojů, ale provádění kriminálních činů. (Řehák, Foltin a Stojar, 2008)

Cílem psychotického terorismu je psychické uspokojení vlastních potřeb pachatele jednotlivce, tento způsob terorismu totiž páchá jedinec individuálně, beý organizačních

struktur. Terorismus založený na psychotických motivacích nemá žádný zjevný zájem dosáhnout politických, ideologických nebo sociálních cílů. (Řehák, Foltin a Stojar, 2008)

4.1.3 Příčiny terorismu

Příčiny terorismu jsou komplexní a zahrnují různé faktory a události. Patří sem například nárůst chudoby a beznaděje v určitých komunitách, sociální nerovnost, politický útlak, předsudky a stereotypy, drogová závislost, ekonomická deprivace mládeže a odmítání globálních hodnot. Tyto faktory mohou vést k pocitu nespokojenosti a frustrovanosti, což může některé jedince nebo skupiny motivovat k útokům. (Smolík, 2020)

Terorismus také může být motivován různými psychologickými a kulturními faktory, jako je touha po změně, sociální identifikace s teroristickými skupinami nebo ideologický fanatismus. Důsledky terorismu zahrnují oběti a zranění, materiální škody, mezinárodní nestabilitu, ekonomické ztráty a společenskou nejistotu, což vede k tlaku veřejnosti na účinnou protiteroristickou politiku. (Smolík, 2020)

4.2 Organizovaný zločin

Organizovaný zločin je významným nebezpečím pro bezpečnost, obzvláště pokud je spojen s korupčními praktikami, které mohou značně poškodit základy společnosti a vést k destabilizaci státu. Další hrozbou je rozvoj a šíření technologií dvojího užití, které umožňují nestátním aktérům působit v oblastech, které byly dříve obtížně přístupné, jako je vzduch, moře a kybernetický prostor. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Organizovaný zločin je formou kriminální činnosti, která je systematická, hierarchická a organizovaná za účelem dosažení zisku, moci nebo kontroly nad určitými oblastmi nebo odvětvími. Tento typ zločinné aktivity zahrnuje mnoho různých činností, jako je obchodování s drogami, pašování, obchodování s lidmi, praní špinavých peněz, korupce, loupeže, padělání a další.

Pro Českou republiku představuje organizovaný zločin aktuální bezpečnostní hrozbu z několika důvodů. Jedním z nich je, že se ČR nachází na trase, která je často využívána pro pašování drog z východní Evropy do západních evropských zemí. To činí ČR důležitým hráčem v mezinárodním obchodu s drogami a narkotiky. Organizovaný zločin často využívá ČR pro praní špinavých peněz získaných z nelegálních činností. Tento proces může způsobit zvýšenou kriminalitu a korupci v ekonomice země. Stále více se organizovaný zločin obrací

k kybernetické kriminalitě, která může mít značný dopad na české firmy, instituce a občany prostřednictvím krádeže dat, vydírání, podvodů a dalších technik. Může také způsobit ekonomickou destabilizaci v ČR prostřednictvím korupce, nelegálních obchodních praktik, podkopávání důvěry v právní systém a hospodářské instituce.

4.3 Migrace

Nelegální a neřízená migrace představují bezpečnostní hrozbu pro Českou republiku. Záměrné zesilování nelegálních migračních proudů může být využito jako strategie nepřátelských činů ze strany jiných zemí. Nechvalná integrace migrantů představuje další hrozbu. To může vést k formování uzavřených komunit s vlastními mocenskými strukturami, což zvyšuje pravděpodobnost sociálního rozpadu společnosti a vzrůstu xenofobie, netolerance a extremismu. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Nelegální migrace představuje aktuální bezpečnostní hrozbu pro Českou republiku z několika důvodů. Zaprvé, nelegální migrace může zahrnovat nejen jednotlivce hledající lepší životní podmínky, ale také osoby s podezřením z trestné činnosti, jako jsou obchodníci s lidmi, pašeráci drog nebo zbraní, či teroristé, kteří se snaží proniknout do země skrytě. Tím se zvyšuje riziko pro bezpečnostní situaci v ČR a může dojít k nárůstu kriminality a teroristických aktivit. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Dále, nelegální migrace může vést k sociálním napětím a konfliktům v místech, kde se nelegální migranti usazují. Tento jev může ohrozit sociální soudržnost a vyvolat negativní reakce ze strany místního obyvatelstva, což může mít další negativní dopady na společnost. Dalším problémem je nelegální přechod hranic, který může ohrozit integritu a bezpečnost státních hranic ČR. Nedostatečná kontrola hranic může umožnit pronikání nejen nelegálních migrantů, ale také organizovaných zločineckých skupin a teroristů. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

4.4 Šíření infekčních onemocnění

Rozšíření infekčních nemocí s pandemickým potenciálem představuje přímou hrozbu pro život a zdraví občanů České republiky. Tato situace zvyšuje zranitelnost populace a má dopad na psychické aspekty obyvatelstva. Zároveň vyčerpává lidské i materiální zdroje potřebné k udržení obranyschopnosti státu a funkčnosti kritické infrastruktury a veřejných služeb. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Pandemie jako covid-19 dokázala, že tato hrozba není pouze teoretická. Situace s touto pandemií také zdůrazňuje potřebu spolupráce na mezinárodní úrovni, aby byla zajištěna prevence, monitorování a řízení rizik spojených s infekčními chorobami. (Dvořák, 2022)

Šíření infekčních onemocnění může způsobit sociální a politické nestability. Omezení pohybu osob, uzavření hranic a další restriktivní opatření mohou vyvolat neklid a nespokojenost ve společnosti. To může vést k sociálním konfliktům, politické nestabilitě a dokonce i k rozpadu sociálního řádu.

Dalším důležitým aspektem je potenciál šíření nových, rezistentních nebo mutovaných forem infekcí, které mohou být obtížně léčitelné a mohou mít vyšší míru morbidit a mortality. To by mohlo zvýšit tlak na zdravotnický systém a zhoršit situaci ve zdravotní péči.

4.5 Hybridní hrozby

Hybridní působení představuje závažnou bezpečnostní hrozbu pro Českou republiku. Tato strategie kombinuje různé prostředky, jako jsou kybernetické útoky, dezinformační kampaně, ekonomické tlaky a diplomatické manévry, s cílem oslabit demokratické instituce a destabilizovat společnost. Česká republika je vystavena riziku narušení svých komunikačních systémů, kritické infrastruktury a dodavatelských řetězců, což může ohrozit bezpečnost občanů a stabilitu státu. Efektivní obrana proti hybridním hrozbám vyžaduje komplexní strategie a spolupráci na mezinárodní úrovni.

Prvním důvodem, proč jsou hybridní hrozby pro Českou republiku aktuální, je skutečnost, že hybridní hrozby jsou často prováděny státy, které mají zájem oslabit nebo destabilizovat demokratické země, jako je Česká republika. Tyto státy mohou využívat hybridních metod jako prostředku k dosažení svých politických, ekonomických nebo strategických cílů, aniž by otevřeně vyhlásily válku.

Dále, hybridní hrozby mohou být zaměřeny na oslabení důvěryhodnosti institucí a demokratických procesů, což může vést k narušení vnitřní stability a sociální koheze v zemi. Tento druh útoků může destabilizovat společnost tím, že vyvolává napětí a rozdělení mezi občany, což může oslabit demokratické instituce a zvýšit nedůvěru ve vládu a veřejné orgány. Navíc mohou mít vážné důsledky pro ekonomiku země. Kybernetické útoky

a informační manipulace mohou poškodit podniky, finanční instituce a kritickou infrastrukturu, což může způsobit ekonomické ztráty a destabilizovat hospodářství země.

4.6 Kybernetické hrozby

Kybernetické bezpečnostní hrozby v České republice jsou v současné době významným problémem, který vyžaduje pozornost a opatření ze strany vlády i soukromého sektoru. Česká republika není imunní vůči kybernetickým útokům, ať už pocházejí ze států, skupin hackerů nebo jiných aktérů. Tato hrozba se projevuje prostřednictvím různých forem, včetně phishingových kampaní, ransomwaru, distribuovaných útoků typu DDoS nebo průniků do kritických infrastruktur. (Bašta, Kolouch, 2019)

Jedním z hlavních rizik je ohrožení soukromí a citlivých dat občanů a firem. Kybernetické útoky mohou vést k odcizení osobních údajů, finančním ztrátám a poškození pověsti. Dále mohou mít kybernetické útoky vážné dopady na ekonomiku, přerušením obchodních operací a způsobením vysokých nákladů na obnovu po útoku. (Bašta, Kolouch, 2019)

Proti kybernetickým hrozbám je nezbytné investovat do prevence a ochrany. To zahrnuje zlepšení kybernetické bezpečnosti systémů a sítí, vzdělávání občanů a pracovníků v oblasti kybernetické bezpečnosti a posílení legislativy související s kybernetickou kriminalitou. Důležitá je také mezinárodní spolupráce v oblasti kybernetické bezpečnosti, protože kybernetické útoky často překračují hranice států a vyžadují koordinovanou reakci mezinárodní komunity.

4.7 Změna klimatu

Změna klimatu a zhoršování životního prostředí mají značný vliv na bezpečnost České republiky z několika důvodů. Prvním je zvýšená frekvence extrémních povětrnostních jevů, jako jsou povodně, sucho a extrémní bouře, které ohrožují infrastrukturu, majetek a životy obyvatel. Dále, změna klimatu ovlivňuje dostupnost klíčových zdrojů, jako je voda a potraviny, což může vyvolat sociální a ekonomické nestability. Zhoršující se kvalita ovzduší může vést k nárůstu respiračních onemocnění a dalších zdravotních problémů, což zatěžuje zdravotnický systém a snižuje produktivitu práce. Navíc, ekologické změny mohou vyvolat migraci obyvatel, což může vést k sociálním napětím a konfliktům.

Dále, narušení ekosystémů může mít nepřímý dopad na ekonomiku země, zejména v odvětvích závislých na přírodních zdrojích, jako je zemědělství a turismus. Celkově lze konstatovat, že změna klimatu a degradace životního prostředí představují komplexní hrozbu pro bezpečnost České republiky, která vyžaduje koordinované úsilí na všech úrovních, od místních až po mezinárodní.

Generální tajemník OSN Antonio Guterres vyzval k uklidnění vojenského napětí a zdůraznil potřebu spojit úsilí k omezení emisí. Guterres varoval, že klimatická situace se dostala mimo kontrol a hrozí destabilizace celých regionů. Ve svém projevu dále poukázal na klíčovou roli, kterou mají národní vůdci při podpoře svých občanů v čelení bezmoci v souvislosti s klimatickou krizí. (ESG-investice, 2022)

4.8 Katastrofy přírodního a antropogenního původu

Četnost a síla přírodních katastrof je spojen s probíhající změnou klimatu. Tyto katastrofy obvykle vznikají nezávisle na lidském působení. Avšak lidé mají v mnoha případech možnost pozitivně ovlivnit četnost a průběh těchto katastrof prostřednictvím dlouhodobé přípravy, plánování, adaptace a úsilí o potlačení a předcházení jejich vzniku. K vážným následkům přispívá lidská nedbalost a neznalost, stejně jako odmítání vědeckých poznatků a upřednostňování krátkodobých výhod před investicemi do dlouhodobé prevence, připravenosti a řešení. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

4.9 Nestabilita a regionální konflikty

4.9.1 Rusko

Rusko představuje bezpečnostní hrozbu pro Českou republiku z mnoha důvodů. Jeho agresivní politika v regionu zahrnuje hybridní válku, propagandu a kybernetické útoky. Vojenská expanze a nedávné invaze do sousedních zemí, jako je Ukrajina a Gruzie, zvyšují obavy. Zpravodajské operace a špionážní činnosti v Česku jsou dobře zdokumentované. Politické vměšování a pokusy o destabilizaci demokratických institucí podkopávají stabilitu. Také se projevuje snaha o rozšíření vlivu prostřednictvím ekonomických a energetických vazeb. Vzhledem k těmto faktorům je Rusko vnímáno jako vážná bezpečnostní hrozba pro Českou republiku. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Rusko je hrozbou i kvůli svému aktivnímu podílu na destabilizaci mezinárodních vztahů a podkopávání evropské jednoty. Nepřátelské akce, jako je rozšíření dezinformačních

kampaní a podpora extremistických skupin, oslabují sociální cohesi v zemích EU. Kromě toho, Rusko projevuje neúctu k mezinárodním právům a územní integritě, což zvyšuje riziko regionálních konfliktů. Jeho agresivní kroky v Arktidě také vyvolávají obavy o bezpečnost a stabilitu v této strategicky důležité oblasti. Důsledky ruského chování mají širší dopady na bezpečnost a stabilitu České republiky i celé Evropy. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Za největší bezpečnostní hrozbu považuje Rusko i Bezpečnostní informační služba, které toto uvedla ve své výroční zprávě. BIS upozorňuje na zvýšené riziko provádění nepřátelských aktivit pod nediplomatickým krytím. Jediným pozitivním krokem je snížení počtu členů ruské diplomatické mise v Česku. V této misi byli jednotlivci, kteří zneužívali své oficiální postavení k maskování špionážních aktivit. (Výroční zpráva BIS, 2022)

Další hrozby představují země jako je Írán, Korejská lidově demokratická republika a Čína. Do hrozeb pro Českou republiku se řadí také území Balkán ohrožuje Českou republiku svou nestabilitou a nevyřešenými otázkami mezi jednotlivými etniky a státy.

4.9.2 Čína

Čína se v posledních letech stala předmětem zvýšené pozornosti v mezinárodních vztazích, a to i v kontextu bezpečnosti. Česká republika, jako člen Evropské unie a NATO, není výjimkou a čelí určitým bezpečnostním výzvám spojeným s čínským vlivem a aktivitami. Jedním z hlavních důvodů, proč je Čína považována za bezpečnostní hrozbu pro Českou republiku, je její strategie hospodářské expanze spojená s agresivními praktikami. Čína se pokouší získat strategické investice a přístup k citlivým odvětvím české ekonomiky, což může vést k závislosti na čínských investorech a ovlivňování rozhodovacích procesů v ČR. To může ohrozit suverenitu a bezpečnost země. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Dalším aspektem je riziko kybernetických útoků a špionáže ze strany čínských aktérů. Čína má rozsáhlé kapacity v oblasti kybernetického boje a není neobvyklé, že cílí na země, které považuje za své protivníky nebo konkurenty. To může zahrnovat pokusy o proniknutí do českých systémů a získání citlivých informací. Navíc, Čína má dlouhou historii porušování lidských práv a útlaku menšin, což může vyvolávat obavy ohledně podpory čínského režimu a jeho hodnotových postojů v České republice. Z těchto důvodů je nezbytné, aby Česká republika pečlivě monitorovala čínské aktivity na svém území a spolupracovala s mezinárodními partnery, včetně Evropské unie a NATO, k ochraně

své suverenity a bezpečnosti před potenciálními hrozbami, které Čína představuje. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Čína intenzivně působí na prosazování svých zájmů a snaží se o změnu současného mezinárodního uspořádání. Tento úkol podporuje prostřednictvím rozsáhlých investic do vojenského zbrojení a posilování svých vojenských kapacit, včetně rozšíření jaderných sil. Dochází také k záměrnému zesilování nelegálních migračních toků a tím dochází ke složité a často i neúspěšné integraci přistěhovalců, které vede k vytváření jejich komunit, sociální fragmentaci, extremismu a nárůstu xenofobie a netolerance. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Dle ředitele BIS představuje Čína hrozbu nejen masivním šířením informací, ale i jako největší producent léků na světě. (Aktuálně.cz, 2023)

4.9.3 Západní Balkán

Západní Balkán může představovat bezpečnostní hrozbu České republice z několika důvodů. Západní Balkán byl v nedávné historii poznamenán řadou vážných konfliktů a politických nestabilit. I když situace v regionu se zlepšila od konce 90. let, existuje stále riziko, že se konflikty obnoví nebo eskalují, což by mohlo mít negativní dopady na bezpečnostní situaci v Evropě jako celku, včetně České republiky. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Západní Balkán je známý svou vysokou mírou organizovaného zločinu, včetně obchodu s drogami, pašování zbraní a lidí, korupce a dalších nelegálních aktivit. Tyto aktivity mohou představovat bezpečnostní riziko pro celou Evropu, včetně možnosti, že se tato kriminalita rozšíří do dalších členských zemí EU, včetně České republiky. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Západní Balkán je tranzitní zónou pro migraci směrem do západní Evropy. V minulosti došlo k vlnám migračního tlaku z této oblasti, které vyvolaly obavy o bezpečnost a integritu hranic členských zemí EU, včetně České republiky.

I když terorismus v Západním Balkánu není tak prominentní jako v jiných regionech, existují obavy, že se v této oblasti mohou vyskytovat radikální skupiny a extremistické ideologie, které by mohly představovat hrozbu pro bezpečnost a stabilitu Evropy. Země Západního Balkánu, které se mohou podílet na těchto bezpečnostních hrozbách, zahrnují

například Albánii, Bosnu a Hercegovinu, Chorvatsko, Kosovo, Severní Makedonii, Černou Horu a Srbsko. Je důležité poznamenat, že ne všechny tyto země jsou považovány za bezpečnostní hrozbu samy o sobě, ale různé aspekty jejich politické stability, bezpečnostní situace a sociálních faktorů mohou přispívat k obecnému bezpečnostnímu riziku v regionu. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

4.9.4 Blízký východ, severní a subsaharská Afrika

Nestabilita na Blízkém východě a v severní a subsaharské Africe může ohrozit bezpečnost České republiky z několika důvodů. Jedním z nich je rozšiřování teroristických hrozeb, konflikty a nestabilita v těchto regionech posilují teroristické skupiny, které mohou plánovat a provádět útoky nejen v těchto oblastech, ale také v Evropě, včetně České republiky. Nestabilita v těchto oblastech má také negativní dopady na globální ekonomiku, což může ovlivnit i ekonomickou stabilitu a bezpečnost v Evropě, včetně České republiky. (Bezpečnostní strategie ČR, 2023)

Důležité je také budovat spolupráci a koordinaci s mezinárodními partnery, zejména v rámci Evropské unie a NATO, aby byla zajištěna efektivní ochrana společných bezpečnostních zájmů. Pouze prostřednictvím integrovaného a koordinovaného přístupu může být Česká republika úspěšná v boji proti bezpečnostním hrozbám a zachování stability a bezpečnosti pro své občany a celou společnost.

Skrze literární rešerši je detailně prozkoumáno široké spektrum zdrojů, což umožnilo získat komplexní pohled na téma bezpečnosti v kontextu České republiky. Vymezení základních bezpečnostních pojmů pak slouží, jako základní rámec pro porozumění problematice a následnou analýzu. Jedním z klíčových prvků práce je identifikování aktuálních bezpečnostních hrozeb, kterým Česká republika čelí. Zjištění zahrnují nejen tradiční bezpečnostní výzvy jako je terorismus, kybernetické útoky či ekonomická nestabilita, ale také nové trendy a jevy, jako je například klimatické změny, které mohou výrazně ovlivnit bezpečnostní situaci země. Důležitým aspektem pro pochopení kontextu bezpečnosti ČR je také její členství v mezinárodních organizacích. Tato členství nám poskytují možnost spolupráce s ostatními státy a institucemi, sdílení informací a zkušeností, a také získávání podpory a ochrany v případě krizových situací. V rámci mezinárodních organizací má ČR možnost uplatňovat své zájmy a prosazovat své bezpečnostní priority na globální úrovni, což výrazně přispívá k posílení bezpečnosti země.

Celkově lze konstatovat, že teoretická část diplomové práce přinesla důkladné pochopení současné bezpečnostní situace v České republice. Získané poznatky a analýzy poskytují pevný základ pro navrhovaná opatření, která budou předmětem praktické části práce. Jejich implementace a realizace by měla přispět k posílení bezpečnosti a stability České republiky v dnešním dynamickém a komplexním bezpečnostním prostředí.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 CÍLE PRÁCE A HYPOTÉZY

Cílem teoretické části práce je především:

Cíl č.1: Zpracování rešerše s důrazem na strategické dokumenty, monografie a studie věnované předmětné problematice.

Cíl č.2: Charakteristika teoretických východisek problematiky bezpečnosti a vnějšího bezpečnostního prostředí.

Cíl č.3: Popsat vybrané aktuální bezpečnostní hrozby České republiky.

Cílem praktické části práce je především:

Cíl č.1: Komparace základních strategických dokumentů z hlediska identifikace bezpečnostních hrozeb v České republice.

Cíl č.2: Analýza pro současnou situaci terorismu v České republice.

Cíl č. 3: Dotazníkové šetření se zaměřením na vnímání dané problematiky veřejností.

Hypotézy práce:

Hypotéza č. 1: Předpokládám, že se občané ČR na našem území cítí bezpečně.

Hypotéza č. 2: Předpokládám, že jednou z nejobávanějších hrozeb pro občany České republiky bude ohrožení terorismem či kybernetické hrozby.

Hypotéza č.3: Předpokládám, že se občané cítí nejvíce ohroženi hrozbou terorismu na letištích.

6 METODIKA

Pro zpracování teoretické částí této práce byla zvolena metoda literární rešerše s důrazem na strategické dokumenty, monografie a studie věnované předmětné problematice a průzkum dalších elektronických zdrojů. Pro praktickou část této práce byly zvoleny metody komparace, SWOT analýzy a dotazníkového šetření. Metoda literární rešerše je systematický přístup k nalezení, sběru a analýze relevantních literárních pramenů a informací týkajících se konkrétního tématu, oblasti nebo problému a z toho důvodu byla zvolena k vypracování této práce.

Metoda analýzy zahrnuje důkladné zkoumání dostupných zdrojů, jejich kritické hodnocení a interpretaci v kontextu vybraného výzkumného problému. Cílem je poskytnout objektivní a informovaný pohled na zkoumanou problematiku a podpořit formulaci závěrů a doporučení na základě získaných poznatků.

Metoda komparace je analytický přístup, který se používá k porovnání různých prvků, obvykle s cílem identifikovat jejich podobnosti, rozdíly nebo vzájemné vztahy. Základní princip metody komparace spočívá ve srovnávání jednotlivých prvků a analýze jejich podobností a rozdílů. Metoda byla vybrána z důvodu nutnosti porovnání vybraných bezpečnostních dokumentů.

SWOT analýza je strategický nástroj používaný v oblasti strategického plánování a řízení, který pomáhá organizacím analyzovat své vnitřní síly a slabiny, stejně jako vnější příležitosti a hrozby, které mohou ovlivnit jejich činnost. Využívá se pro hodnocení silných stránek (Strengths), slabých stránek (Weaknesses), příležitostí (Opportunities) a hrozeb (Threats). Analýza je zaměřena na zhodnocování těchto faktorů a pro potřeby této práce zejména stav terorismu v ČR.

- Síla (Strengths): Jedná se o vnitřní pozitivní aspekty, které organizace nebo projekt má. To může zahrnovat výhody ve formě odborných znalostí, technologických převah, silné značky, dobré finanční zdroje nebo vynikající vztahy se zákazníky.
- Slabost (Weaknesses): Slabosti jsou vnitřní negativní faktory, které organizace musí řešit. To může zahrnovat nedostatečné zdroje, nedostatek

odborných znalostí, nedostatečnou efektivitu procesů, slabou značku nebo špatné vztahy se zákazníky.

- Příležitosti (Opportunities): Příležitosti jsou vnější faktory, které mohou být využity k posílení organizace nebo projektu. To může zahrnovat trendy na trhu, změny v chování spotřebitelů, nové technologie, legislativní změny nebo nástup nových trhů.
- Hrozby (Threats): Hrozby jsou vnější faktory, které mohou ohrozit úspěch organizace nebo projektu. To může zahrnovat konkurenci, změny v regulacích, ekonomické nestability, změny v chování spotřebitelů nebo riziko nepříznivých událostí.

Metoda dotazníkového šetření je výzkumná technika, která se používá k sběru dat od respondentů prostřednictvím dotazníků. Respondenti na otázky v dotazníku odpovídají v souladu se svými názory, postoji.

7 KOMPARACE BEZPEČNOSTNÍCH DOKUMENTŮ ČR

V této kapitole bude provedena komparace základních strategických dokumentů České republiky, od roku 1991 do současnosti, z hlediska bezpečnostních hrozeb. Tyto dokumenty obsahují analýzu a hodnocení bezpečnostních hrozeb, stanovují prioritní oblasti a opatření k ochraně státu a občanů.

7.1 Rok 1991 – Vojenská doktrína ČSFR

Vojenská doktrína ČSFR" z roku 1991 byla strategickým dokumentem, který stanovil základní směry pro vojenskou politiku a obranu Československé federativní republiky v posledním období existence federace před rozpadem na Českou a Slovenskou republiku v roce 1993. Dokument vycházel zejména z bezpečnostního a politického kontextu tehdejší doby, který byl poznamenán především rozpadem Východního bloku a koncem studené války. Doktrína byla klíčovým dokumentem pro utváření obranné politiky federace v době, kdy se politické a bezpečnostní podmínky v Evropě dramaticky měnily. (Vojenská doktrína, 1991)

Tabulka 1 Vojenská doktrína ČSFR – 1991 (vlastní)

Hrozba	Obsahuje / Neobsahuje
Terorismus	Neobsahuje
Organizovaný zločin	Neobsahuje
Migrace	Neobsahuje
Šíření infekčních onemocnění	Neobsahuje
Hybridní hrozby	Neobsahuje
Kybernetické hrozby	Neobsahuje
Změna klimatu	Obsahuje

Katastrofy přírodního a antropogenního původu	Obsahuje
Nestabilita a regionální konflikty	Neobsahuje

7.2 Rok 1995 – Bílá kniha o obraně ČR

Bílá kniha o obraně České republiky (ČR) z roku 1995 byla strategickým dokumentem, který se zabýval obrannou politikou a strategií České republiky v období po rozpadu bývalého Československa. Byla to první takováto zásadní politická deklarace po osamostatnění České republiky. Mezi hlavní body a témata, která Bílá kniha zahrnovala, patřila například modernizace armády, restrukturalizace obranného systému, zajištění interoperability s NATO (kam se Česká republika později připojila v roce 1999) a spolupráce s dalšími mezinárodními partnery v oblasti obrany. (Bílá kniha o obraně ČR, 1995)

Tabulka 2 Bílá kniha o obraně ČR – 1995 (vlastní)

Hrozba	Obsahuje / Neobsahuje
Terorismus	Neobsahuje
Organizovaný zločin	Neobsahuje
Migrace	Neobsahuje
Šíření infekčních onemocnění	Neobsahuje
Hybridní hrozby	Neobsahuje
Kybernetické hrozby	Neobsahuje
Změna klimatu	Neobsahuje
Katastrofy přírodního a antropogenního původu	Obsahuje

Nestabilita a regionální konflikty	Obsahuje
------------------------------------	----------

7.3 Rok 1997 – Národní obranná strategie ČR

Národní obranná strategie České republiky z roku 1997 byla dalším strategickým dokumentem, který navazoval na předchozí Bílou knihu o obraně ČR z roku 1995. Tento dokument si klade za cíl poskytnout rámec pro dlouhodobý rozvoj a plánování české obranné politiky. Hlavním záměrem Národní obranné strategie bylo definovat strategické cíle a priority v oblasti obrany České republiky v kontextu mezinárodních bezpečnostních výzev a změn v bezpečnostním prostředí. Dokument se zaměřoval na posílení schopností českých ozbrojených sil, modernizaci obranného systému a zajištění efektivní obrany státu. (Národní obranná strategie ČR, 1997)

Tabulka 3 Národní obranná strategie ČR - 1997 (vlastní)

Hrozba	Obsahuje / Neobsahuje
Terorismus	Neobsahuje
Organizovaný zločin	Neobsahuje
Migrace	Neobsahuje
Šíření infekčních onemocnění	Neobsahuje
Hybridní hrozby	Neobsahuje
Kybernetické hrozby	Neobsahuje
Změna klimatu	Neobsahuje
Katastrofy přírodního a antropogenního původu	Obsahuje
Nestabilita a regionální konflikty	Neobsahuje

7.4 Rok 1999 – Bezpečnostní strategie ČR

Bezpečnostní strategie z roku 1999 byla důležitým dokumentem, který se zabýval celkovou bezpečnostní politikou České republiky. Tento dokument byl vypracován v době, kdy Česká republika procházela procesem integrace do mezinárodních bezpečnostních struktur, zejména po svém vstupu do NATO v roce 1999. Hlavním cílem Bezpečnostní strategie bylo poskytnout rámec pro komplexní přístup k bezpečnosti, který by zahrnoval nejen vojenskou obranu, ale také prevenci konfliktů, ochranu lidských práv, hospodářský rozvoj a další aspekty bezpečnosti. (Bezpečnostní strategie ČR, 1999)

Tabulka 4 Bezpečnostní strategie ČR - 1999 (vlastní)

Hrozba	Obsahuje / Neobsahuje
Terorismus	Obsahuje
Organizovaný zločin	Obsahuje
Migrace	Obsahuje
Šíření infekčních onemocnění	Neobsahuje
Hybridní hrozby	Neobsahuje
Kybernetické hrozby	Obsahuje
Změna klimatu	Obsahuje
Katastrofy přírodního a antropogenního původu	Obsahuje
Nestabilita a regionální konflikty	Neobsahuje

7.5 Rok 2001 – Bezpečnostní strategie ČR

Tento dokument byl klíčovým prvkem v rozvoji české bezpečnostní politiky v období po vstupu České republiky do NATO. Bezpečnostní strategie z roku 2001 byla vypracována jako rámec pro dlouhodobou bezpečnostní politiku České republiky. Hlavním cílem této strategie bylo definovat bezpečnostní hrozby a výzvy, jimž čelí Česká republika, a navrhnout opatření a prioritní oblasti pro zajištění bezpečnosti země. (Bezpečnostní strategie, 2001)

Tabulka 5 Bezpečnostní strategie ČR – 2001 (vlastní)

Hrozba	Obsahuje / Neobsahuje
Terorismus	Obsahuje
Organizovaný zločin	Obsahuje
Migrace	Obsahuje
Šíření infekčních onemocnění	Neobsahuje
Hybridní hrozby	Neobsahuje
Kybernetické hrozby	Obsahuje
Změna klimatu	Neobsahuje
Katastrofy přírodního a antropogenního původu	Obsahuje
Nestabilita a regionální konflikty	Obsahuje

7.6 Rok 2003 – Bezpečnostní strategie ČR

Bezpečnostní strategie České republiky z roku 2003 byla strategickým dokumentem, který určoval hlavní směry české bezpečnostní politiky v daném období. Tato strategie byla vypracována jako reakce na nové bezpečnostní výzvy a události, které se vyskytly od přijetí

předchozí Bezpečnostní strategie v roce 2001. Hlavním cílem Bezpečnostní strategie z roku 2003 bylo poskytnout rámec pro ochranu základních bezpečnostních zájmů České republiky a určit priority v oblasti bezpečnosti. Tento dokument měl poskytnout směrnice pro další rozvoj české obranné a bezpečnostní politiky v reakci na nové bezpečnostní výzvy a změny v mezinárodním prostředí. (Bezpečnostní strategie ČR, 2003)

Tabulka 6 Bezpečnostní strategie ČR - 2003 (vlastní)

Hrozba	Obsahuje / Neobsahuje
Terorismus	Obsahuje
Organizovaný zločin	Obsahuje
Migrace	Obsahuje
Šíření infekčních onemocnění	Neobsahuje
Hybridní hrozby	Neobsahuje
Kybernetické hrozby	Obsahuje
Změna klimatu	Obsahuje
Katastrofy přírodního a antropogenního původu	Obsahuje
Nestabilita a regionální konflikty	Obsahuje

7.7 Rok 2011 – Bílá kniha o obraně ČR

Bílá kniha o obraně České republiky z roku 2011 byla strategickým dokumentem, který určoval hlavní směry obranné politiky ČR v daném období. Tato Bílá kniha byla výsledkem dlouhodobého procesu a posloužila jako základ pro formulaci a implementaci obranné politiky České republiky v následujících letech. Hlavním cílem této Bílé knihy bylo poskytnout komplexní hodnocení současného stavu obrany České

republiky a navrhnout strategické směry pro budoucí rozvoj a modernizaci obranných sil. Zároveň měla sloužit k definování hlavních bezpečnostních hrozeb a výzev, kterým čelila Česká republika v mezinárodním kontextu. (Bílá kniha o obraně ČR, 2011)

Tabulka 7 Bílá kniha o obraně ČR - 2011 (vlastní)

Hrozba	Obsahuje / Neobsahuje
Terorismus	Obsahuje
Organizovaný zločin	Obsahuje
Migrace	Obsahuje
Šíření infekčních onemocnění	Neobsahuje
Hybridní hrozby	Neobsahuje
Kybernetické hrozby	Obsahuje
Změna klimatu	Obsahuje
Katastrofy přírodního a antropogenního původu	Neobsahuje
Nestabilita a regionální konflikty	Obsahuje

7.8 Rok 2011 – Bezpečnostní strategie České republiky

Bezpečnostní strategie České republiky z roku 2011 byla klíčovým dokumentem, který určoval strategické směry české bezpečnostní politiky v daném období. Tento dokument byl vypracován jako reakce na aktuální bezpečnostní výzvy a změny v mezinárodním prostředí. Hlavním cílem Bezpečnostní strategie z roku 2011 bylo poskytnout rámec pro ochranu základních bezpečnostních zájmů České republiky a identifikovat klíčové bezpečnostní hrozby a výzvy, jimž čelila. Zároveň měla strategie

stanovit prioritní oblasti a opatření pro zajištění bezpečnosti země. (Bezpečnostní strategie České republiky, 2011)

Tabulka 8 Bezpečnostní strategie České republiky - 2011 (vlastní)

Hrozba	Obsahuje / Neobsahuje
Terorismus	Obsahuje
Organizovaný zločin	Obsahuje
Migrace	Obsahuje
Šíření infekčních onemocnění	Neobsahuje
Hybridní hrozby	Neobsahuje
Kybernetické hrozby	Obsahuje
Změna klimatu	Obsahuje
Katastrofy přírodního a antropogenního původu	Obsahuje
Nestabilita a regionální konflikty	Obsahuje

7.9 Rok 2015 – Bezpečnostní strategie České republiky

Bezpečnostní strategie České republiky z roku 2015 byla strategickým dokumentem, který určoval hlavní směry české bezpečnostní politiky v daném období. Tato strategie byla vypracována jako reakce na aktuální bezpečnostní výzvy a změny v mezinárodním prostředí. Hlavním cílem Bezpečnostní strategie z roku 2015 bylo poskytnout rámec pro ochranu základních bezpečnostních zájmů České republiky a identifikovat klíčové bezpečnostní hrozby a výzvy, jimž čelila. Zároveň měla strategie stanovit prioritní oblasti a opatření pro zajištění bezpečnosti země. (Bezpečnostní strategie České republiky, 2015)

Tabulka 9 Bezpečnostní strategie České republiky - 2015 (vlastní)

Hrozba	Obsahuje / Neobsahuje
Terorismus	Obsahuje
Organizovaný zločin	Obsahuje
Migrace	Obsahuje
Šíření infekčních onemocnění	Obsahuje
Hybridní hrozby	Obsahuje
Kybernetické hrozby	Obsahuje
Změna klimatu	Obsahuje
Katastrofy přírodního a antropogenního původu	Obsahuje
Nestabilita a regionální konflikty	Obsahuje

7.10 Rok 2023 – Bezpečnostní strategie České republiky

Obranná strategie České republiky z roku 2023 obsahuje analýzu bezpečnostních hrozeb a výzev, stanovení obranných priorit, strategií a opatření pro zlepšení národní bezpečnosti, a také plány na spolupráci s mezinárodními partnery. (Bezpečnostní strategie České republiky, 2023)

Tabulka 10 Bezpečnostní strategie České republiky - 2023 (vlastní)

Hrozba	Obsahuje / Neobsahuje
Terorismus	Obsahuje

Organizovaný zločin	Obsahuje
Migrace	Obsahuje
Šíření infekčních onemocnění	Obsahuje
Hybridní hrozby	Obsahuje
Kybernetické hrozby	Obsahuje
Změna klimatu	Obsahuje
Katastrofy přírodního a antropogenního původu	Obsahuje
Nestabilita a regionální konflikty	Obsahuje

7.11 Celkové vyhodnocení komparace

Vývoj vnímání bezpečnostních hrozeb v České republice od počátků vývoje bezpečnostních strategických dokumentů lze sledovat přes několik fází, které byly ovlivněny historickými událostmi, geopolitickými změnami a vývojem mezinárodních vztahů.

První fází byly počátky samostatnosti po roce 1993. Po rozpadu Československa a vzniku samostatné České republiky se bezpečnostní hrozby vnímaly zejména v kontextu transformace země na demokratický stát a přizpůsobování se novým mezinárodním vztahům. Prioritou bylo zajištění suverenity a ochrana území.

Druhou fází bylo přistoupení k NATO v roce 1999. Připojení České republiky k NATO znamenalo změnu vnímání bezpečnostních hrozeb. Hlavní důraz byl kladen na kolektivní obranu v rámci aliance a přizpůsobení obranných sil standardům NATO. Hrozby byly vnímány především v kontextu kolektivní obrany a společných bezpečnostních zájmů s ostatními členy aliance.

Třetí fáze nastala po roce 2001, kdy se objevily nové bezpečnostní hrozby a terorismus. Po teroristických útocích 11. září 2001 se vnímání bezpečnostních hrozeb

rozšířilo o nové dimenze, jako je terorismus, kybernetické útoky, šíření zbraní hromadného ničení a nestátní aktéři. Bezpečnostní strategie začaly zahrnovat opatření pro prevenci a řešení těchto nových hrozeb.

Čtvrtá fáze nastala po roce 2014, kdy poprvé nastaly hybridní hrozby a nestabilita regionu. Po ruské anexi Krymu a následných událostech na východní Ukrajině začaly být vnímány hybridní hrozby jako důležitý bezpečnostní faktor. To zahrnovalo dezinformační kampaně, hybridní vojenské operace a politické manipulace. Tato období vedla k aktualizaci bezpečnostních strategií s důrazem na odpovídající opatření.

V současnosti je vnímání bezpečnostních hrozeb v České republice ovlivněno různými faktory, včetně globálních geopolitických trendů, terorismu, kybernetických hrozeb, migrace, klimatických změn a pandemií. Bezpečnostní strategie se tak zaměřují na adaptaci a inovaci v reakci na tyto aktuální výzvy.

Celkově lze konstatovat, že vnímání bezpečnostních hrozeb v České republice prošlo významným vývojem od počátků samostatnosti po současnost a je neustále formováno aktuálními událostmi a vývojem mezinárodního prostředí.

8 SWOT ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU TERORISMU V ČR

Pro analýzu zhodnocení silných stránek, slabých stránek, příležitostí a hrozeb současného stavu terorismu v České republice byla zpracována následující SWOT analýza. Přehled těchto faktorů i jejich hodnocení byly formulovány samotným autorem práce.

Podle výroční zprávy Bezpečnostní informační služby není teroristické nebezpečí v České republice značné, avšak nedá se zcela přehlížet. Analýza je provedena z toho důvodu, že považuji terorismus za jedno z největších hrozeb, jimž může člověk čelit. SWOT analýzu jsem rozdělila na pozitivní aspekty, kde jsem zvýraznila silné stránky a příležitosti, které naznačují nízkou pravděpodobnost teroristických incidentů v zemi. V druhé části jsem pak analyzovala negativní aspekty, konkrétně slabiny a hrozby, které by mohly vést k zvýšení teroristického rizika.

Tabulka 11 SWOT analýza současného stavu terorismu v ČR (vlastní)

SWOT ANALÝZA		
	Silné stránky	Slabé stránky
Vnější prostředí	Členství v NATO a EU s následnou implementací jejich legislativy.	Přítomnost jednotlivců, kteří vyjadřují podporu Islámskému státu.
	Česká republika není pro teroristické skupiny atraktivním cílem.	Malé zkušenosti s řešením významnějšího teroristického útoku.
	Silná mezinárodní spolupráce v boji proti terorismu.	Personální nedostatek v integrovaném záchranném systému.

	Silná mezinárodní spolupráce v boji proti terorismu.	Zviditelňování negativních projevů islamofobie ze strany politických představitelů České republiky prostřednictvím médií.
Vnitřní prostředí	Příležitosti	Hrozby
	Monitorování online platforem pro identifikaci případného obsahu extrémistické propagandy.	Zvýšený příliv uprchlíků a migrantů v důsledku migrace přes Balkán a střední Evropu.
	Získávání znalostí a zkušeností od zemí s historií terorismu.	Nedostatečná informovanost obyvatelstva ČR.
	Prevence radikalizace islámských skupin.	Nebezpečí útoku „Lone Wolves“.
	Vytvoření strategií pro předčasné odhalování teroristických jednání.	Nebezpečí útoku na tzv. měkké cíle

8.1 Silné stránky

Tato část SWOT analýzy se zaměřuje na vnitřní výhody. Silné stránky hrají klíčovou roli v udržení bezpečnosti společnosti a také v boji proti terorismu a jeho různým projevům.

Členství v NATO a EU s následnou implementací jejich legislativy. Členství České republiky v NATO a EU přináší mnoho výhod. Implementace legislativy těchto organizací do českého právního systému posiluje právní jistotu a standardy v oblastech obrany, bezpečnosti a ekonomiky.

Díky harmonizaci právních předpisů s evropskými a mezinárodními normami se zvyšuje atraktivita pro zahraniční investory a obchodní partnery. Členství v těchto organizacích poskytuje také platformu pro diplomatické jednání a strategickou spolupráci v zájmu bezpečnosti a prosperity České republiky v rámci evropského a transatlantického kontextu. Je to silná opora v mezinárodním společenství.

Česká republika není pro teroristické skupiny atraktivním cílem. Česká republika nepatří mezi hlavní cíle teroristických skupin, což je její silná stránka. Důvody zahrnují relativně stabilní politické a sociální prostředí, nízkou úroveň náboženského extremismu a absence významných geopolitických konfliktů. Dále je zde efektivní systém bezpečnostních opatření a úzká spolupráce s mezinárodními partnery v boji proti terorismu. Omezené riziko teroristických útoků přispívá k udržení bezpečnosti a stability v zemi, což posiluje důvěru domácích i zahraničních občanů a přispívá k atraktivitě České republiky jako místa pro život, podnikání a turismus. (

Silná mezinárodní spolupráce v boji proti terorismu. Silná mezinárodní spolupráce v boji proti terorismu je pro Českou republiku klíčovou silnou stránkou. Aktivní účast v mezinárodních bezpečnostních fórech a organizacích umožňuje výměnu informací, společné cvičení a koordinaci opatření s ostatními státy. Tato spolupráce posiluje bezpečnostní kapacity ČR a umožňuje efektivní reakci na hrozby terorismu nejen na domácí, ale i na mezinárodní úrovni. Tím se zvyšuje ochrana občanů a posiluje důvěryhodnost České republiky v mezinárodním prostředí.

Trestné činy podléhající právním postihům. Kriminalizace trestných činů posiluje právní řád a ochranu veřejnosti v České republice. Jasně definované zákony a jejich důsledná vymahatelnost přispívají k prevenci trestné činnosti a udržení bezpečnosti. Tím se zvyšuje důvěra občanů v spravedlivý a funkční právní systém a posiluje obecný pocit bezpečí a stability ve společnosti.

Tabulka 12 SWOT analýza – silné stránky (vlastní)

Silné stránky - faktory	Hodnocení	Váha	Celkem
Členství v NATO a EU s následnou implementací jejich legislativy.	5	0,3	1,5
Česká republika není pro teroristické skupiny atraktivním cílem.	3	0,1	0,3
Silná mezinárodní spolupráce v boji proti terorismu.	4	0,3	1,2
Trestné činy podléhající právním postihům.	4	0,3	1,2
Součet		1	4,3

Jako nejvýznamnější pozitivní faktor bylo označeno zapojení České republiky do Evropské unie a NATO, spolu s provedením příslušných legislativních opatření.

8.2 Slabé stránky

V této části SWOT analýzy jsou identifikovány nedostatky ve společnosti související s terorismem. Slabé stránky představují interní nedostatky v rámci systému.

Přítomnost jednotlivců, kteří vyjadřují podporu Islámskému státu. Přítomnost jednotlivců, kteří vyjadřují podporu Islámskému státu, představuje slabou stránku České republiky. Tato skutečnost zvyšuje riziko radikalizace a potenciálního teroristického nebezpečí. Takoví jedinci mohou destabilizovat společnost a ohrozit bezpečnost občanů. Je nezbytné účinně monitorovat a řešit tento fenomén pomocí prevence, vyšetřování a protiteroristických opatření, aby se minimalizovala hrozba teroristických útoků a zachovala bezpečnost v zemi.

Malé zkušenosti s řešením významnějšího teroristického útoku. Nedostatečná připravenost a omezené zkušenosti s takovými situacemi mohou vést k nedostatečné reakci, zmatku a nedostatečné ochraně občanů. Česká republika by měla posílit své schopnosti a zkušenosti v prevenci, reakci a zvládnání teroristických útoků prostřednictvím tréninků, spolupráce s mezinárodními partnery a zdokonalení bezpečnostních opatření a postupů. Takové opatření je klíčové pro ochranu veřejného bezpečí a stability země v případě teroristické hrozby.

Personální nedostatek v integrovaném záchranném systému. Personální nedostatek v integrovaném záchranném systému představuje vážnou slabou stránku České republiky v oblasti krizového řízení a nouzového zásahu. Nedostatek kvalifikovaných pracovníků, jako jsou zdravotníci pracovníci, hasiči, a policisté, může ovlivnit schopnost systému adekvátně reagovat na mimořádné události, jako jsou přírodní katastrofy, teroristické útoky nebo havárie. Tento nedostatek může zpomalit nebo omezit záchranné operace a ohrozit bezpečnost a ochranu občanů. Řešením může být investice do vzdělávání, zvyšování atraktivity profese a posílení spolupráce s dalšími organizacemi a dobrovolníky.

Zviditelňování negativních projevů islamofobie ze strany politických představitelů České republiky prostřednictvím médií. Tato tendence může vést k polarizaci společnosti, nárůstu nenávisti a diskriminace vůči muslimskému obyvatelstvu. Takové projevy mohou poškodit mezinárodní reputaci České republiky, snížit důvěru veřejnosti v politické vedení a oslabit integraci a sociální soudržnost. Je nezbytné aktivně pracovat na vytváření inkluzivní a tolerantní společnosti, která respektuje různorodost a dodržuje zásady lidských práv a rovnosti.

Tabulka 13 SWOT analýza – slabé stránky (vlastní)

Slabé stránky - faktory	Hodnocení	Váha	Celkem
Přítomnost jednotlivců, kteří vyjadřují podporu Islámskému státu.	-5	0,3	-1,5
Malé zkušenosti s řešením významnějšího teroristického útoku	-4	0,3	-1,2

Personální nedostatek v integrovaném záchranném systému.	-4	0,2	-0,8
Zviditelňování negativních projevů islamofobie ze strany politických představitelů České republiky prostřednictvím médií.	-5	0,2	-1
Součet		1	-4,5

Nejvýznamnější slabou stránkou současného stavu terorismu v České republice je přítomnost jednotlivců, kteří vyjadřují podporu Islámskému státu.

8.3 Příležitosti

Ve SWOT analýze jsou příležitosti faktory, které mohou přinést výhody pro celkové zlepšení systému. Tyto faktory jsou obvykle externí povahy. V rámci této práce se zaměřujeme na příležitosti, které mohou vést k lepšímu řešení problému terorismu.

Monitorování online platforem pro identifikaci případného obsahu extrémistické propagandy. Monitoring sociálních sítí pro Českou republiku představuje příležitost, lze díky němu aktivně sledovat a reagovat na šíření nenávistných a radikalizačních obsahů, což může snížit riziko domácího terorismu a extremistických aktivit. Efektivní monitorování umožňuje identifikovat potenciálně nebezpečné jedince a skupiny, a poskytuje tak bezpečnostním orgánům cenné informace pro preventivní opatření a vyšetřování. Tato strategie pomáhá ochránit veřejnost a posílit bezpečnostní situaci v zemi.

Získávání znalostí a zkušeností od zemí s historií terorismu. Tímto způsobem lze využít zkušeností zemí, které se již v minulosti potýkaly s teroristickými hrozbami, k identifikaci efektivních strategií a taktik v boji proti terorismu. Spolupráce s těmito zeměmi umožňuje výměnu informací, osvědčených postupů a technologií v oblasti bezpečnosti a kontraterorismu. Tato spolupráce posiluje schopnost České republiky předcházet teroristickým hrozbám a účinně reagovat na ně, čímž zvyšuje bezpečnost a ochranu občanů.

Prevence radikalizace islámských skupin. Implementace preventivních programů a iniciativ zaměřených na prevenci radikalizace může snížit riziko teroristických útoků a podpory extremismu. Tato opatření zahrnují osvětu veřejnosti o rizicích radikalizace, podporu komunitní integrace, poskytování alternativních cest pro mladé jedince a spolupráci s muslimskými komunitami. Tímto způsobem lze posílit sociální soudržnost, zvýšit důvěru mezi různými skupinami obyvatelstva a posílit bezpečnostní situaci v zemi. Prevence radikalizace tak přispívá k ochraně demokratických hodnot a zachování míru a stability v České republice

Vytvoření strategií pro předčasné odhalování teroristických jednání. Tímto způsobem lze vypracovat sofistikované systémy monitorování a analýzy různých indikátorů, které naznačují potenciální teroristické aktivity. To zahrnuje sledování komunikace na internetu, finančních toků, cestovních vzorů a chování podezřelých jedinců. Vytvoření efektivních strategií spolupráce mezi bezpečnostními orgány, zpravodajskými službami a dalšími relevantními subjekty umožňuje rychlé reakce a prevenci plánovaných teroristických útoků. Tímto způsobem může Česká republika posílit svou schopnost chránit občany a zachovat bezpečnost v zemi.

Tabulka 14 SWOT analýza – příležitosti (vlastní)

Příležitosti - faktory	Hodnocení	Váha	Celkem
Monitorování online platforem pro identifikaci případného obsahu extrémistické propagandy.	5	0,4	2
Získávání znalostí a zkušeností od zemí s historií terorismu.	5	0,2	1
Prevence radikalizace islámských skupin.	3	0,1	0,3
Vytvoření strategií pro předčasné odhalování teroristických jednání.	2	0,3	0,6

Součet	1	4,1
--------	---	-----

Nejvýše hodnoceným faktorem pro podchycení hrozícího teroristického útoku bylo vyhodnoceno monitorování online platforem pro identifikaci případného obsahu extrémistické propagandy.

8.4 Hrozby

Tato oblast obsahuje faktory, které představují potenciální rizika pro naši společnost.

Zvýšený příliv uprchlíků a migrantů v důsledku migrace přes Balkán a střední Evropu. Zvýšený příliv uprchlíků a migrantů v důsledku migrace přes Balkán a střední Evropu může představovat potenciální hrozbu terorismu pro Českou republiku. S tímto nárůstem migračního toku může existovat riziko infiltrace teroristických jednotek nebo radikalizace jednotlivců během migrace. Teroristé mohou zneužít migračního procesu k ilegálnímu vstupu do země s úmyslem spáchat teroristické útoky nebo získat přístup k zbraním a finančním zdrojům. Zvýšené napětí a nejistota v důsledku migrace může také podnítit sociální a politické nestability, což vytváří příznivé podmínky pro radikalizaci a teroristickou činnost. Je nezbytné posílit bezpečnostní opatření a monitorování migračních toků, aby se minimalizovalo toto riziko a zajistilo ochranu občanů České republiky.

Nedostatečná informovanost obyvatelstva ČR. Když lidé nemají dostatek znalostí o teroristických hrozbách, jejich charakteristikách a možných opatřeních k ochraně, mohou být náchylnější k manipulaci, dezinformacím nebo šíření paniky. Nedostatečná informovanost může také vést k neadekvátním reakcím na teroristické události, což může zvýšit míru strachu a chaosu. Proto je důležité provádět osvětu a vzdělávat veřejnost o terorismu, jeho rizicích a preventivních opatřeních, aby se zvýšila schopnost občanů rozpoznat a reagovat na teroristické hrozby a zajistila se větší bezpečnost a stabilita v České republice.

Nebezpečí útoku „Lone Wolves“. Tito jednotlivci, kteří jednají nezávisle a mohou mít extremistické motivace, mohou provádět teroristické útoky bez předchozího upozornění nebo koordinace s teroristickými organizacemi. Jejich schopnost jednat samostatně a nezávisle může ztížit odhalení jejich plánů bezpečnostními orgány. Lone Wolves mohou

používat běžně dostupné zbraně a metody, což zvyšuje obtížnost odhalení jejich aktivit a zamezení útoků. Proto je důležité posílit monitorování a preventivní opatření, aby se minimalizovalo riziko útoků "Lone Wolves" a ochránila bezpečnost občanů v České republice. (

Nebezpečí útoku na tzv. měkké cíle. Měkké cíle zahrnují civilní objekty, jako jsou veřejná místa, nákupní centra, kulturní a sportovní události, školy, nemocnice a veřejná doprava. Tyto cíle jsou často obtížněji chráněny než vojenské či vládní objekty a mohou být snadným terčem pro teroristické útoky. Útoky na měkké cíle mohou způsobit velké ztráty na životech, vyvolat paniku a chaos a zasáhnout do společenského a ekonomického života země. Proto je důležité posilovat bezpečnostní opatření a monitorování těchto cílů, aby se minimalizovalo riziko teroristických útoků a ochránila bezpečnost občanů v České republice.

Tabulka 15 SWOT analýza – hrozby (vlastní)

Hrozby - faktory	Hodnocení	Váha	Celkem
Zvýšený příliv uprchlíků a migrantů v důsledku migrace přes Balkán a střední Evropu.	-4	0,4	-2,1
Nedostatečná informovanost obyvatelstva ČR.	-5	0,3	-1,5
Nebezpečí útoku „Lone Wolves“.	-2	0,2	-0,4
Nebezpečí útoku na tzv. měkké cíle.	-2	0,1	-0,2
Součet		1	-4,2

Jako nejvýznamnější hrozbou byl vyhodnocená zvýšený příliv uprchlíků a migrantů v důsledku migrace přes Balkán a střední Evropu.

8.5 Celkové vyhodnocení SWOT analýzy

Vyhodnocení výsledků analýzy vnitřního a vnějšího prostředí je zaneseno v následující tabulce.

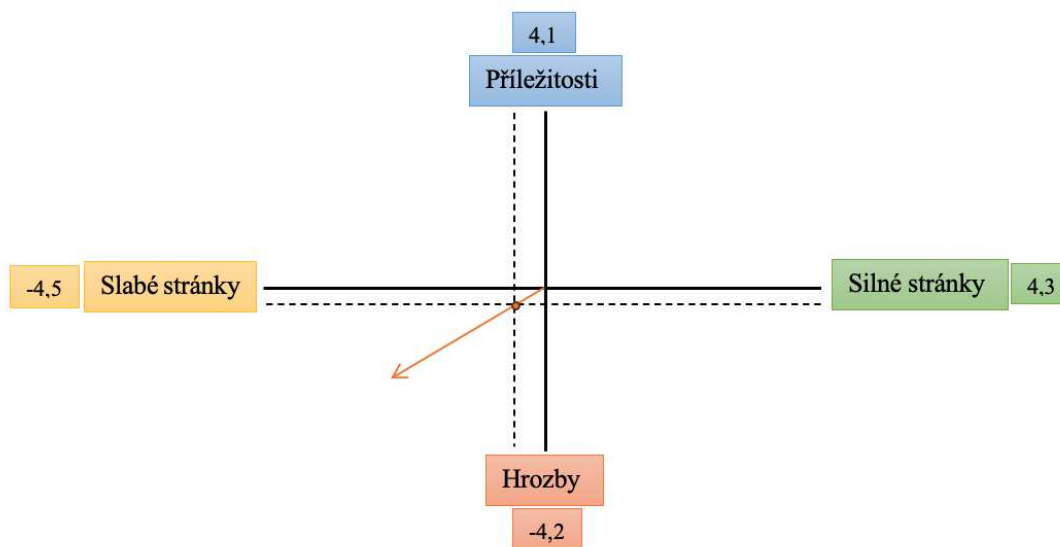
Tabulka 16 SWOT analýza – vyhodnocení (vlastní)

SWOT ANALÝZA – VYHODNOCENÍ	
Vnitřní prostředí	
Silné stránky	4,3
Slabé stránky	-4,5
Vyhodnocení vnitřního prostředí	-0,2
Vnější prostředí	
Příležitosti	4,1
Hrozby	-4,2
Vyhodnocení vnějšího prostředí	-0,1
Celkem	0,3

Z dat v tabulce je patrné, že nedostatky a hrozby mají větší váhu než silné stránky a příležitosti. Do budoucna je tedy v případě terorismu a teroristických útoků v České republice důležité se zaměřit na eliminaci slabých stránek a hrozeb a především zachovat silné stránky a příležitosti.

Z analýzy grafu stavu terorismu v České republice je patrné, že situace směřuje k potřebě strategie úniku nebo likvidace. Před možným teroristickým útokem by měla Česká republika zaměřit své úsilí na minimalizaci slabých stránek a hrozeb, které mírně převažují nad silnými stránkami a příležitostmi.

Graf 1 Výsledek SWOT analýzy (vlastní)

Z analýzy vyplývá, že jednou z nejvýznamnějších slabých stránek je přítomnost jednotlivců, kteří vyjadřují podporu Islámskému státu. Proto navrhuji přijmout opatření, která povedou k redukci teroristických incidentů v České republice. Je klíčové zvýšit povědomí o bezpečnosti a zaměřit se na problematiku terorismu s cílem udržet stabilitu v zemi. Důležitým úkolem je také integrovat muslimskou komunitu do české společnosti, což je dlouhodobý proces, jenž právě teprve započal. Tím lze předejít radikalizaci mezi muslimy a zmírnit jejich pocit oddělení od ostatních občanů.

8.6 Návrhy opatření na základě zjištěných výsledků

Závěr analýzy naznačuje, že terorismus se nachází v kvadrantu úniku/likvidace, což znamená, že je to závažný problém, který je třeba řešit aktivními opatřeními. Z toho vyplývá několik doporučených opatření.

Zlepšení bezpečnostního povědomí veřejnosti prostřednictvím informačních kampaní a vzdělávacích programů. Aktivní informační kampaně by měly osvětlit občanům nejen rizika spojená s terorismem, ale také poskytnout praktické rady,

jak rozpoznat podezřelé situace a kde hledat pomoc v případě potřeby. Pravidelné školení ve školách, pracovištích a veřejných institucích by také mohlo přispět k zvýšení povědomí o bezpečnostních hrozbách. (

Intenzivnější monitorování a vyhodnocování potenciálních teroristických hrozeb a jejich zdrojů. Je nutné investovat do moderních technologií a analytických nástrojů pro monitorování teroristických hrozeb. Spolupráce s mezinárodními bezpečnostními organizacemi a výměna informací o podezřelých jedincích a skupinách může také posílit schopnost země reagovat na potenciální nebezpečí.

Posílení integrace muslimských obyvatel do české společnosti prostřednictvím programů sociální inkluze a podpory mezikulturního porozumění. Vězeňský systém by měl poskytovat vzdělávací a rehabilitační programy zaměřené na prevenci radikalizace a extremismu. Těmto programům by měli být věnováni dostateční zdroje a měly by být zaměřeny na identifikaci a intervenci u jedinců s vyšším rizikem radikalizace.

Posílení kybernetické bezpečnosti a ochrana kritické infrastruktury před kybernetickými útoky, aby byla minimalizována hrozba kybernetického terorismu. Investice do moderních technologií a odborného školení v oblasti kybernetické bezpečnosti je nezbytná pro ochranu kritické infrastruktury a citlivých dat proti kybernetickým útokům. Pravidelné auditace kybernetických systémů a testování odolnosti proti útokům by měly být standardní praxí veřejných i soukromých organizací.

Tato opatření by měla být implementována současně a dlouhodobě, s průběžným hodnocením a aktualizací na základě nových hrozeb a vývoje situace. Pouze komplexní a integrovaný přístup může vést k efektivní ochraně proti terorismu a udržení bezpečnosti ve společnosti.

9 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

V teoretické části diplomové práce byl detailně rozebrán fenomén terorismu s důrazem na jeho vztah k České republice, zaměřujíc se především na jeho typologii a prostředky.

V praktické části bude provedeno dotazníkové šetření, jehož cílem bude zjistit, jak občané České republiky vnímají hrozbu teroristických útoků na území země. V dotazníkovém šetření byly respondentům distribuovány dotazníky ve formě elektronického formuláře. Respondenti byli požádáni, aby posoudili svou bezpečnost na území České republiky. Dotazník zahrnoval také otázky týkající se současného bezpečnostních hrozeb České republiky, a především otázky na problematiku terorismu v České republice.

Výzkum byl realizován výhradně online. Volba online formy byla motivována snahou dosáhnout co největšího počtu respondentů, což by se pravděpodobně nepodařilo při terénním průzkumu. Navíc online anketa umožnila zachování anonymity, což bylo preferováno některými účastníky. Dotazník byl velmi žádaný mezi občany, zvláště vzhledem k aktuální bezpečnostní situaci v zemi. Dotazník obsahoval celkem 18 otázek, z nichž jednu z nich respondenti odpovídali vlastními slovy. Otevřená otázka se týkala teroristického útoku provedeného na území České republiky. První 4 otázky zkoumaly věk, pohlaví, vzdělání a kraj, ze kterého respondenti pochází.

9.1 Výzkumný vzorek

Výzkumný vzorek sestával z 200 respondentů, z nichž 129 byly ženy a 71 mužů. Výzkumný vzorek sestával z 200 respondentů, z nichž 129 byly ženy a 71 mužů. Nejpočetnější věková kategorie byla 19-29 let. Pokud jde o vzdělání, nejčastější úroveň dosaženého vzdělání byla středoškolská nebo vysokoškolská. Respondenti pocházeli z různých krajů České republiky.

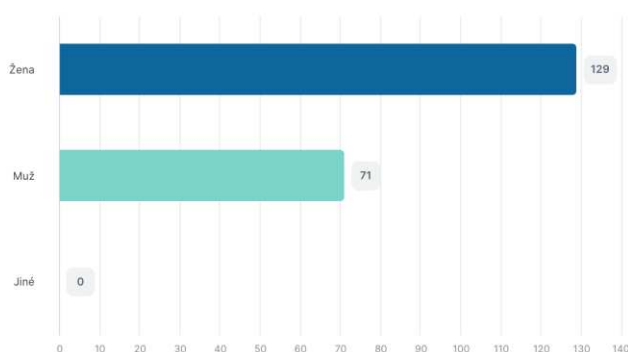
9.2 Analýza získaných dat dotazníkového šetření

V této kapitole bude provedena kompletní prezentace výsledků dotazníkového šetření. Výsledky získané ze sociologického výzkumného šetření jsou prezentovány formou grafů, které jsou v některých případech doplněné dalšími informacemi a tabulkami.

Otázka č.1: Jaké je Vaše pohlaví?

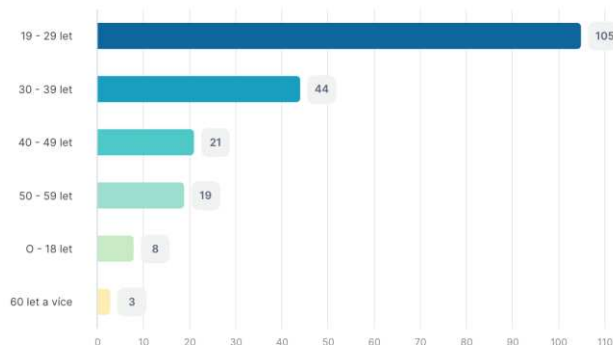
Z celkového počtu 200 respondentů odpovídalo 129 (64,5 %) žen a 71 (35,5 %) mužů. Vyšší zastoupení žen ve vzorku lze vysvětlit tím, že ženy projevují obvykle větší trpělivost při vyplňování dotazníků.

Obrázek 1 Jaké je vaše pohlaví? (vlastní)

1. Jaké je Vaše pohlaví?**Otázka č.2: Kolik Vám je let?**

Informace o věku respondentů slouží k získání údajů o rozložení dotazovaných podle věkových skupin. Největší podíl odpovídajících tvořila věková skupina 19 – 29 let, v počtu 105, což je 52,5 % z celkového počtu respondentů. Druhou nejpočetnější skupinou byla věková skupina 30 – 39 let, v počtu 44, což je 22 %. Téměř stejný počet respondentů tvořily věkové skupiny 40 – 49 let, v počtu 21, což je 10,5 % a 50 – 59 let, v počtu 19, což je (9,5 %). Nejméně početnou skupinou byly věkové skupiny 0 -18 let a 60 let a více, což je dohromady zbývajících (5,5 %).

Obrázek 2 Kolik Vám je let? (vlastní)

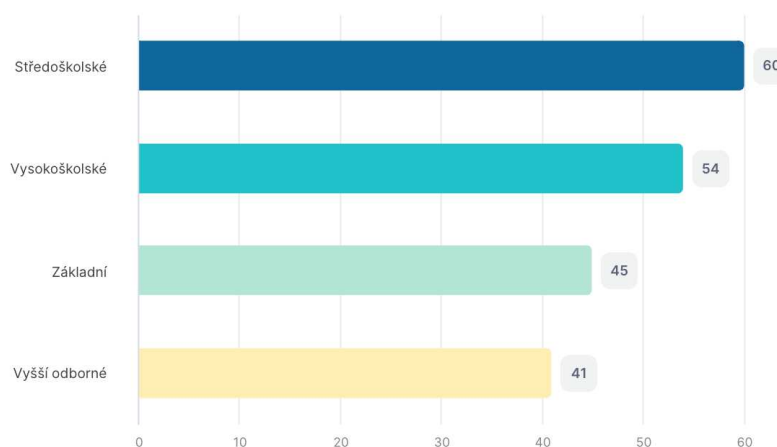
Otázka č.3: Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Tato otázka byla určena k získání informací o úrovni vzdělání respondentů, což je klíčový faktor ovlivňující jejich postoje, chování a vnímání zkoumaných dat. Umožňuje také vyhodnocení reprezentativity vzorku a interpretaci výsledků výzkumu s ohledem na sociodemografické charakteristiky respondentů.

Nejčastěji bylo zastoupeno středoškolské vzdělání, do této kategorie se zařadilo 60 respondentů, což je 30 %. Druhou nejpočetnější skupinou respondentů byla skupina s dosaženým vysokoškolským vzděláním, do které se zařadilo 54 respondentů, což je 27 %. Do skupiny se základním vzděláním se zařadilo 45 respondentů, což je 22,5 %. A nejméně početnou skupinou byla skupina vyššího odborného vzdělání, do této skupiny se zařadilo 41 respondentů, což je 20,5 %.

Obrázek 3 Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání? (vlastní)

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Otázka č. 4: Z jakého kraje pocházíte?

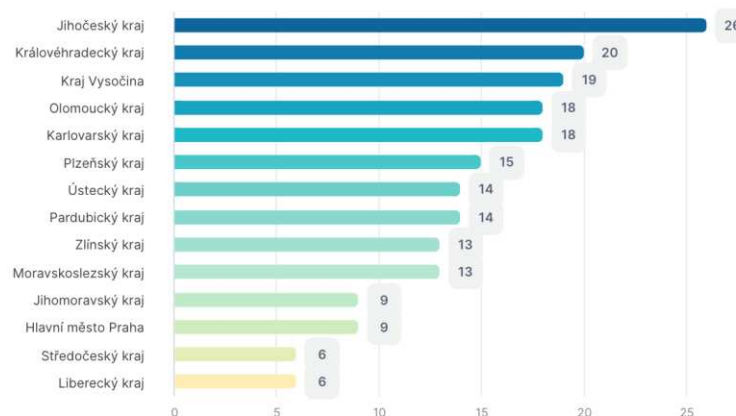
Cílem zjišťování místa původu respondentů je poskytnout informace o geografickém rozložení účastníků výzkumu, což umožňuje posoudit, zda jsou získaná data reprezentativní pro celou zemi.

Největší počet respondentů, tedy 26 (13 %), pochází z Jihočeského kraje. Druhý nejpočetnější kraj je Královéhradecký kraj, za který odpovědělo 20 respondentů (10 %) a třetím nejpočetnějším kraj Vysočina, za který odpovědělo 19 respondentů (9,5 %).

18 respondentů (9 %) odpovědělo shodně za kraj Olomoucký a Karlovarský kraj. Za Plzeňský kraj odpovědělo 15 respondentů (7,5 %). 14 respondentů (7 %) odpovědělo shodně za Ústecký a Pardubický kraj. 13 respondentů (6,5 %) odpovědělo shodně za Zlínská a Moravskoslezský kraj. 9 respondentů (4,5 %) odpovědělo shodně za Jihomoravský kraj a Hlavní město Prahu. 6 respondentů (3 %) odpovědělo shodně za Středočeský a Liberecký kraj.

Obrázek 4 Z jakého kraje pocházíte? (vlastní)

4. Z jakého kraje pocházíte?

Otázka č.5: Cítíte se na území České republiky bezpečně?

Cílem zjišťování pocitu bezpečí respondentů v dotazníkovém šetření je poskytnout informace o vnímání bezpečnostní situace v České republice z pohledu občanů. Tato data mohou pomoci hodnotit úroveň důvěry ve veřejné instituce a opatření v oblasti bezpečnosti, což má vliv na formování politik a strategií v této oblasti.

Výsledek z odpovědí respondentů na tuto otázku zcela potvrdil hypotézu č.1: Předpokládám, že se občané ČR na našem území cítí bezpečně, z toho důvodu, že 163 respondentů, což je 81,5 % z celkového počtu dotázaných odpovědělo, že se bezpečně cítí. Zbylých 37 respondentů, což je 18,5 % odpovědělo, že se na území ČR necítí bezpečně.

Občané České republiky se pravděpodobně cítí bezpečně v zemi z několika důvodů. Mezi tyto důvody může patřit relativně nízká míra kriminality ve srovnání s jinými zeměmi, stabilní politické a sociální prostředí, dobrá úroveň zabezpečení veřejných prostor a fungující systém práva a pořádku. Dále může hrát roli i důvěra občanů ve veřejné instituce,

jako jsou policie a spravedlnostní systém, a pocit sounáležitosti s komunitou. Také informační kampaň a prevence v oblasti bezpečnosti mohou přispět k vědomí občanů o bezpečnostních opatřeních a jejich pocitu bezpečí.

Otázka č. 6: Myslíte si, že je pro bezpečnost České republiky přínosné členství v NATO?

V této otázce měli respondenti odpovídat, zda považují členství České republiky v Severoatlantické alianci za přínosné. 165 respondentů, což je 82,5 %, odpovědělo, že členství považují za přínosné a pouze 35 respondentů, což je 17,5 % odpovědělo, že to jako výhodu nepovažují. .

Předpokládám, že jedním z hlavních důvodů, proč si 82,5 % respondentů myslí, že členství je přínosné, může být pocit kolektivní obrany a solidarity s dalšími členskými státy aliance. Členství v NATO poskytuje ČR vojenskou ochranu a podporu v případě potřeby, což může přispět k pocitu bezpečí a stability. Dále je možné, že respondenti vidí členství v NATO jako záruku ochrany před vnějšími hrozbami a agresí, což může posílit jejich pocit bezpečí. Také mohou vnímat spolupráci v rámci NATO jako prostředek k posílení diplomatických vztahů a prevenci konfliktů. Celkově členství v NATO může být vnímáno jako strategická opatření k ochraně bezpečnosti země v globálním měřítku.

Naopak zbylých 33 respondentů pravděpodobně mohou mít názor, že členství České republiky v NATO nepřináší pro bezpečnost země žádné konkrétní výhody, z několika důvodů. Možná se domnívají, že členství v NATO zavazuje ČR k účasti na zahraničních vojenských operacích, což může zvyšovat riziko zranění či ztrát mezi českými vojáky a považovat to za hrozbu pro bezpečnost země. Také mohou mít obavy z toho, že členství v NATO může ČR vystavit riziku možného útoku nebo konfliktu v rámci aliance, což by mohlo eskalovat bezpečnostní situaci. Dále mohou respondenti vidět členství v NATO jako ztrátu suverenity a nezávislosti v zahraniční politice, kdy se názory a rozhodnutí ČR mohou podřizovat strategickým zájmům aliance. Navíc mohou mít pochybnosti o účinnosti obranných mechanismů NATO a o schopnosti aliance chránit své členy v případě konfliktu. Tyto obavy a pochybnosti mohou vést respondenty k názoru, že členství v NATO nepřináší žádné skutečné výhody pro bezpečnost České republiky.

Otázka č. 7: Myslíte si, že je pro bezpečnost České republiky přínosné členství v EU?

Naprostě stejné výsledky vyšly v této, jako v předchozí otázce. 165 respondentů, což je 82,5 %, odpovědělo, že členství považují za přínosné a pouze 35 respondentů, což je 17,5 % odpovědělo, že to jako výhodu nepovažují

Respondenti dotazníkového šetření pravděpodobně považují členství České republiky v Evropské unii (EU) za přínosné pro bezpečnost země z několika důvodů. Mohou mít názor, že EU poskytuje stabilizační a kooperační rámec, který podporuje mírové řešení sporů a konfliktů mezi členskými státy. Členství v EU také umožňuje ČR účast na společné bezpečnostní a obranné politice, která posiluje obranyschopnost a zlepšuje koordinaci mezi členskými státy v otázkách bezpečnosti. Dále mohou respondenti vidět členství v EU jako prostředek pro posílení ekonomické stability a prosperity země, což přispívá k celkovému pocitu bezpečí obyvatel.

Respondenti dotazníkového šetření pravděpodobně považují, že členství České republiky v Evropské unii (EU) nemusí být přínosné pro bezpečnost země z několika důvodů. Mohou mít obavy z možné ztráty suverenity a ovlivňování národních bezpečnostních politik prostřednictvím rozhodování na úrovni EU. Existuje možnost, že respondenti vidí EU spíše jako hospodářský a politický projekt než jako bezpečnostní alianci, což může vést k pochybnostem o schopnosti EU řešit bezpečnostní hrozby efektivně a účinně. Dále mohou mít obavy z procesu migrace a uprchlictví spojených s volným pohybem osob v rámci EU, což může být vnímáno jako bezpečnostní riziko. Mohou také existovat obavy z možné centralizace moci a ztráty kontrolních mechanismů na úrovni státu, což může omezit schopnost čelit specifickým bezpečnostním výzvám na vnitrostátní úrovni. Tyto obavy a pochybnosti mohou vést respondenty k názoru, že členství ČR v EU není nezbytné pro zlepšení bezpečnostní situace v zemi.

Otázka č. 8: Které z následujících hrozeb jsou dle Vás reálné pro Českou republiku?

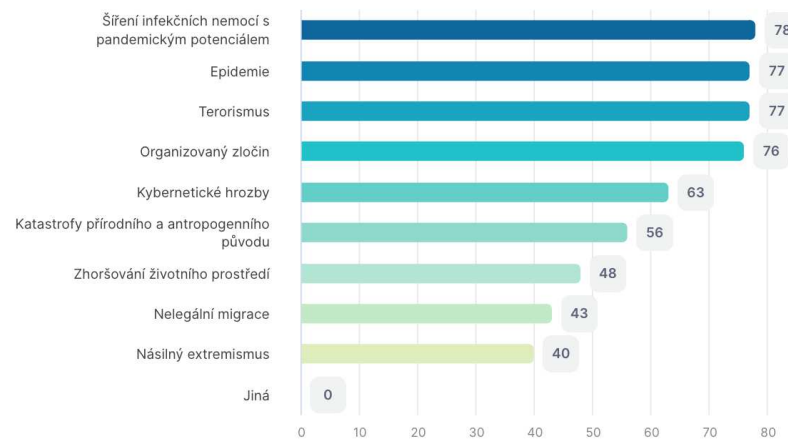
Tato otázka byla zakomponovaná z toho důvodu, aby bylo možné získat přehled o tom, jak respondenti vnímají bezpečnostní situaci v zemi a jaké hrozby považují za nejnaléhavější. Dále tato otázka umožňuje porovnat vnímané hrozby s realitou

bezpečnostní situace a případně odhalit rozdíly mezi vnímanými a skutečnými bezpečnostními riziky.

Nejvíce respondentů vybralo odpovědi šíření infekčních nemocí s pandemickým potenciálem (78 respondentů), epidemie (77 respondentů), terorismus (77 respondentů) a organizovaný zločin (76 respondentů). Ovšem ani další z nabízených bezpečnostních hrozeb nebyly vybrány o moc méně často.

Obrázek 5 Které z následujících hrozeb jsou dle Vás reálné pro Českou republiku? (vlastní)

8. Které z následujících hrozeb jsou dle Vás reálné pro Českou republiku?

Otázka č. 9: Který z následujících států je dle Vás reálnou hrozbou pro Českou republiku?

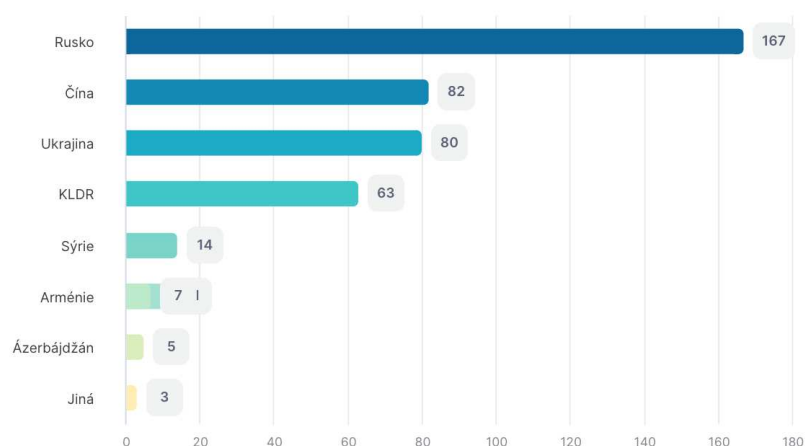
Tato otázka umožňuje získat přehled o tom, jak respondenti vnímají zahraniční hrozby a bezpečnostní rizika pro Českou republiku. Identifikace konkrétních států, které jsou považovány za hrozbu, může přispět k hlubšímu porozumění vnímaných mezinárodních bezpečnostních hrozeb a vztahů mezi státy.

Respondenti nejčastěji odpověděli, že jako největší reálnou bezpečnostní hrozbu vnímají Rusko, takto odpovědělo 167 respondentů, což je 83,5 %. Což je dle mého adekvátní k aktuálnímu dění ve světě. Druhá nejčastější země, které se respondenti obávají je Čína, takto odpovědělo 82 respondentů, což je 41 %. Třetí nejčastěji zvoleným státem byla Ukrajina, kterou vybralo 80 respondentů, což je 40 %. Další velmi častou odpovědí byla

zvolena KLLDR, kterou vybralo 60 respondentů, což je 31,5 %. Ostatní státy, které byly respondentům nabízeny byly zvoleny velmi zřídka. Sýrii zvolilo 14 respondentů, Arménii zvolilo 7 respondentů, Ázerbájdžán zvolilo 5 respondentů a 3 respondenti zvolily možnost „Jiná“.

Obrázek 6 Který z následujících států je dle Vás reálnou hrozbou pro Českou republiku? (vlastní)

9. Který z následujících států je dle Vás reálnou hrozbou pro Českou republiku?

Otázka č. 10: Obáváte se možného spáchání teroristického útoku na území České republiky?

Tato otázka umožňuje získat přehled o aktuálním vnímání hrozby terorismu ze strany veřejnosti v České republice, přispívá k lepšímu porozumění veřejného vnímání terorismu jako bezpečnostní hrozby a může posloužit jako základ pro další kroky v oblasti bezpečnostní politiky a prevence terorismu.

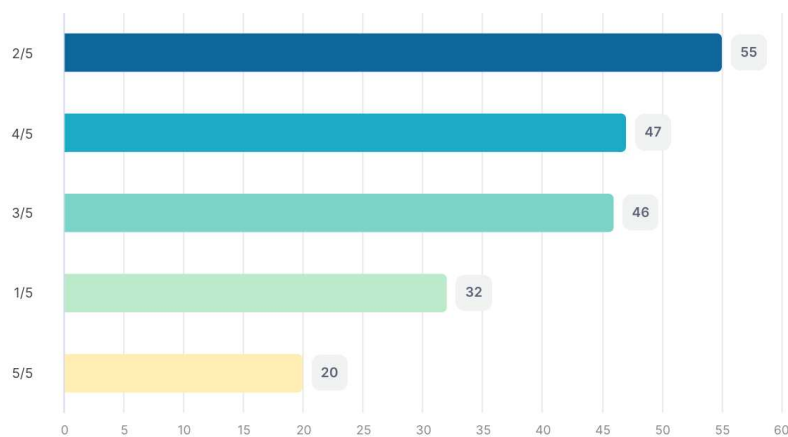
Odpovědi respondentů byly rozděleny téměř rovnoměrně, přičemž větší část respondentů vyjádřila obavu z možného teroristického útoku, větší polovina tvořila 110 respondentů, což je 55 %. Zatímco druhá část, 90 respondentů, což je 45 %, takovou obavu nevyjádřila. Tento výsledek naznačuje, že veřejnost má rozdílné postoje k této otázce, přičemž neexistuje jednoznačný konsensus.

Otázka č. 11: Jaká je podle Vás šance na teroristický útok v České republice?

Tato otázka umožňuje získat názory respondentů na pravděpodobnost teroristického útoku v České republice. To poskytuje užitečný náhled na to, jak občané vnímají bezpečnostní situaci a jaké jsou jejich obavy.

Nejvíce respondentů, tedy celkem 55, což je 27,5 % odpovědělo, že šanci odhadují na škále od 1 do 5, jako číslo 2, tedy spíše nepravděpodobnou. Druhá nejpočetnější skupina čítala 47 respondentů, což je 23,5 %, odpověděla, že na škále odhaduje šanci 4. Další početná skupina čítala 46 respondentů, což je 23 %, odpověděla, že šanci odhaduje číslem 3. Tento výsledek odpovídá tomu, že ani u této otázky není vyhraněný názor veřejnosti. 32 respondentů, což je 16 %, odpovědělo, že šanci na teroristický útoku přičítají velmi nízkou a naopak 20 respondentů, což je 10 %, odpovědělo, že je dle nich šance velmi vysoká.

Obrázek 7 Jaká je podle Vás šance na teroristický útok v České republice? (vlastní)

11. Jaká je podle Vás šance na teroristický útok v České republice?**Otázka č. 12: Znáte nějaký případ teroristického útoku v České republice?**

Tato otázka umožňuje zjistit, do jaké míry jsou respondenti informováni o teroristických událostech, které se odehrály v České republice. To může poskytnout představu o míře mediálního pokrytí a zájmu veřejnosti o tyto události. Odpovědi na tuto otázku poskytují také kontext pro další otázky týkající se vnímání terorismu a bezpečnostní

situace v České republice. Pokud respondenti znají případy teroristických útoků, může to ovlivnit jejich postoje a obavy v této oblasti.

Větší část respondentů, tedy 129 z nich, což je 64,5 % odpovědělo, že nějaký případ teroristického útoku zná a 71 z nich, tedy 35,5 %, že ne.

Otázka č. 13: Pokud jste v předchozí otázce odpověděl/a "ano", tak jaký?

Na tuto otázku odpovědělo 11 respondentů, že považují za teroristický útok, střelbu ve Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze., přičemž premiér Petr Fiala již v den střelby konstatoval, že se nejednalo o mezinárodní terorismus ani čin organizované skupiny.

Druhou častější odpovědí byly teroristické útoky na vlaky ve čtvrtek 1. června 2017 a znovu v pátek 28. července 2017, na Mladoboleslavsku. Za tento teroristický útok byl na 4 roky odsouzen senior Jaromír Balda. Tento muž v obou případech porazil vzrostlé stromy na koleje, do kterých později narazily vlaky. V okolí srážek byly nalezen letáky s nápisem „Alláh akbar!“, které tam Balda úmyslně nechával. (Magdoňová, 2019)

Dle respondentů by se do teroristického útoku dal zařadit i útok Olgy Hepnarové. Hepnarová byla česká masová vražedkyně, která se stala známou po svém útoku v roce 1973. Dne 10. července 1973 řídila svůj nákladňák do skupiny lidí na pražském sídlišti. Ve výsledku zabil několik lidí a dalších několik zranil. Po činu byla zatčena a později odsouzena k trestu smrti. Byla poslední ženou popravenou v Československu, poprava proběhla dne 12. března 1975. Hepnarová byla také jedním z nejmladších vrahů, kteří byli popraveni v Československu. Její čin vyvolal velkou pozornost a dodnes je předmětem zájmu a diskusí o psychologii a motivaci masových vrahů. (Frančíková, 2023)

Posledním častěji zmiňovanou událostí je výbuch ve Vrběticích, který se stal v dubnu 2021, kdy došlo k detonaci velkého množství munice skladované v muničním skladu ve Vrběticích na Zlínsku v České republice. Tento incident vyvolal rozsáhlé diskuse a vyšetřování kvůli možnému teroristickému aktu nebo sabotáži. Vyšetřování ukázalo, že exploze byla způsobena neodborným zacházením s nebezpečnými látkami. Česká vláda obvinila ruské tajné služby z organizace tohoto incidentu, což vedlo k diplomatickému konfliktu mezi Českou republikou a Ruskem. V důsledku toho bylo vyloučeno několik ruských diplomatů z České republiky. (ČTK, 2021)

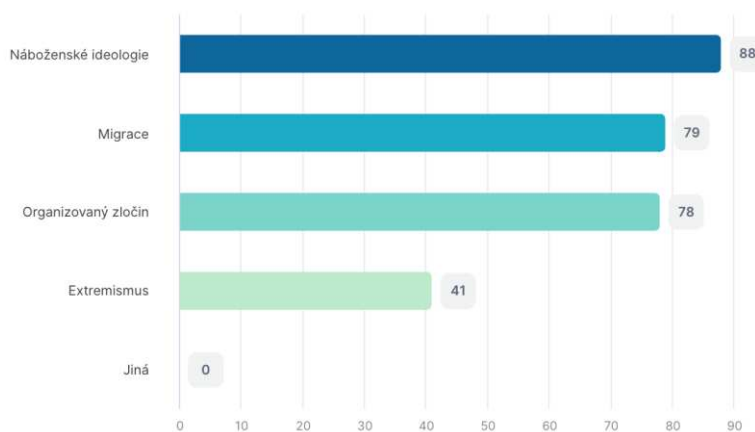

Otázka č. 14: Které z následujících možností považujete za příčinu možného teroristického útoku v České republice?

Tato otázka umožňuje respondentům vyjádřit svůj názor na příčiny teroristických hrozeb v České republice. Identifikace faktorů, které respondenti považují za možné příčiny teroristických útoků, umožňuje analyzovat, jaké hrozby jsou veřejnosti nejvíce znepokojující.

Největší počet respondentů, tedy 88 z nich, což je 44 %, zvolilo, že možná příčina je náboženství. Další skupina respondentů, přesněji 79 z nich, což je 39,5 %, považuje za příčinu migraci. Třetí nejpočetnější skupina, tedy 78, což je 39%, zvolila za příčinu organizovaný zločin. Nejméně respondentů, tedy 41, což je 20,5 %, zvolilo extremismus jako možnou příčinu teroristického útoku v České republice.

Obrázek 8 Které z následujících možností považujete za příčinu možného teroristického útoku v České republice? (vlastní)

14. Které z následujících možností považujete za příčinu možného teroristického útoku v České republice?**Otázka č. 15: Ve kterém místě se cítíte nejméně bezpečně s ohledem na možný teroristický útok?**

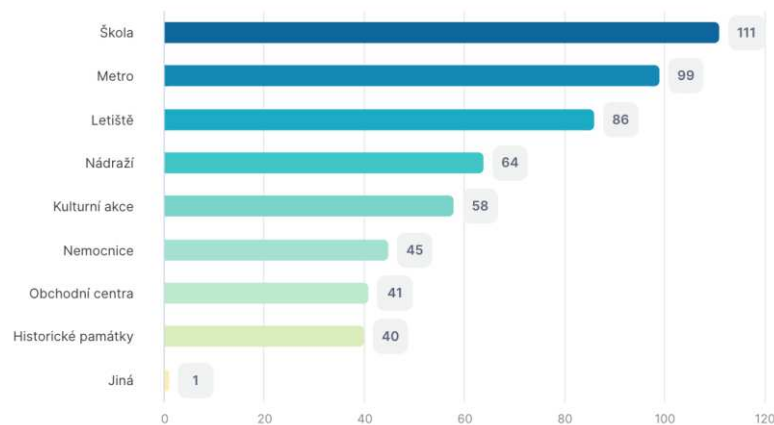
Tato otázka umožňuje respondentům identifikovat konkrétní místa nebo oblasti, které považují za nejméně bezpečné v kontextu možného teroristického útoku. Zahrnutí této otázky do dotazníkového šetření poskytuje cenné informace o vnímaných bezpečnostních

hrozbách na konkrétních místech a umožňuje lépe pochopit obavy respondentů v souvislosti s teroristickými útoky.

Více než polovina respondentů, tedy 111, což je 55,5 %, zvolila jako nejméně bezpečné místo s ohledem na teroristický útok. Myslím si, že je to z důvodu nedávných událostí na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Téměř polovina respondentů, tedy 99, což je 49,5 %, vybrala za nejnebezpečnější místo metro. Další skupina respondentů zvolila letiště, jako nejméně bezpečné místo, tuto odpověď zvolilo 86 respondentů, což je 43 %. Nádraží zvolilo 64 respondentů, což je 32 % respondentů. Kulturní akce, festivaly a koncerty zvolilo 58 respondentů, což je 29 %. Nemocnici, jako nejméně bezpečné místo zvolilo 45 respondentů, což je 22,5 %. Obchodní centrum zvolilo 41 respondentů, což je 20,5 %, a historické památky zvolilo 40 respondentů, což je 20 %. Jeden respondent zvolil, že se cítí nebezpečně na jiném místě.

Obrázek 9 Ve kterém místě se cítíte nejméně bezpečně s ohledem na možný teroristický útok? (vlastní)

15. Ve kterém místě se cítíte nejméně bezpečně s ohledem na možný teroristický útok?

Otázka č. 16: Jaký způsob teroristického útoku je dle Vás v České republice nejpravděpodobnější?

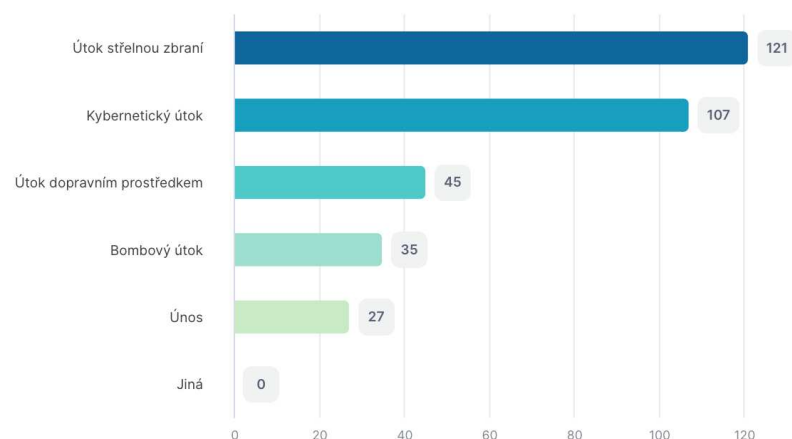
Otázka umožňuje respondentům vyjádřit své názory na to, jaké formy teroristických útoků považují za nejpravděpodobnější. Zahrnutí této otázky do dotazníkového šetření poskytuje cenné informace o vnímaných rizicích a prioritách veřejnosti v souvislosti

s terorismem. Tím se podporuje lepší plánování bezpečnostních opatření a ochrana veřejnosti před teroristickými hrozbami.

Stejně, jako v předchozí otázce se i v této promítly nedávné události na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, protože nejvíce respondentů, tedy 121, což 60,5 %, vybralo útok střelnou zbraní, jako nejpravděpodobnější způsob útoku. Kybernetický útok vybralo 107 respondentů, což je 53,5 %. Útok dopravním prostředkem zvolilo 45 respondentů, což je 22,5 %. Bombový útok zvolilo 35 respondentů, což je 17,5 % a únos zvolilo 27 respondentů, což je 13,5 %.

Obrázek 10 Jaký způsob teroristického útoku je dle Vás v České republice nejpravděpodobnější? (vlastní)

16. Jaký způsob teroristického útoku je dle Vás v České republice nejpravděpodobnější?

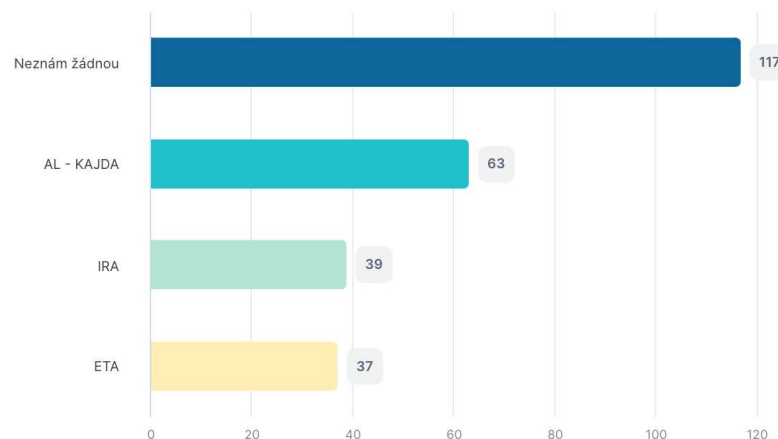
Otázka č. 17: Kterou z následujících teroristických organizací znáte?

Odpovědi na tuto otázku umožňují zhodnotit, jaké jsou povědomí respondentů o aktuálních teroristických hrozbách a které organizace jsou jim nejlépe známy.

Ovšem 117 respondentů, což je 58,5 %, odpovědělo, že nezná žádnou z nabízených teroristických organizací. 63 respondentů, což je 31,5 %, označilo, že zná organizaci AL.KAJDA. Organizaci IRA označilo 39 respondentů což je 19,5 % a organizaci ETA označilo 37 respondentů, což je 18,5%.

Obrázek 11 Kterou z následujících teroristických organizací znáte? (vlastní)

17. Kterou z následujících teroristických organizací znáte?

Otázka č. 18: Víte, jak dle platných zásad postupovat v případě teroristického útoku?

Otázka umožňuje vyhodnotit, zda respondenti jsou seznámeni s postupy a doporučeními pro chování v případě teroristického útoku. Zahrnutí této otázky do dotazníkového šetření může přispět k lepšímu pochopení úrovně povědomí a připravenosti veřejnosti na reakci v případě teroristického útoku.

Odpovědi k této otázce byly velmi vyvážené, 103 respondentů, což je 51,5 %, odpovědělo, že neví, jak se v případě teroristického útoku chovat a 94 respondentů, což je 47 % odpovědělo, že ví, co by dělalo, kdyby teroristický útok nastal.

V České republice se doporučuje využít zásadu: **Utíkej, schovej se, bojuj!**

„UTÍKEJ

- *Pokud máte možnost využít únikovou cestu, utečte!*
- *Své osobní věci a cennosti nechte tam, kde jsou. Nezdržujte se! Život a zdraví je důležitější než majetek.*

- *Pokud je to možné, pomozte ostatním s útekem (své děti držte za ruku, nebo je vezměte do náruče).*
- **VARUJ**
  - *Varujte ostatní před vstupem do nebezpečné zóny.*
  - *Z bezpečí zavolejte pomoc na číslo 158.*

SCHOVEJ SE

- *Pokud nemůžete utéct do bezpečí, je třeba najít místo kam se schovat!*
- *Zamkněte nebo zablokujte dveře.*
- *Schovejte se za pevné předměty.*
- *Přepněte svůj telefon do tichého režimu, zůstaňte potichu.*
- **VARUJ**
  - *Pokud to situace dovolí, volejte pomoc na číslo 158.*
  - *Nejdůležitější informace pro operátora: kde jste a co se děje.*

BOJUI

- *Pokud je váš život v přímém ohrožení, bojujte!*
- *Snažte se zneškodnit útočníka.*
- *Jednejte rychle a násilně.*
- *Použijte jakékoliv předměty, které se dají využít jako zbraně.*
- *Jednejte maximálně efektivně.“ (PČR, 2017)*

9.3 Celkové vyhodnocení dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření mělo za cíl zjistit, jak občané vnímají danou problematiku bezpečnostního prostředí se zaměřením na hrozbu terorismu v České republice.

Dle výsledků dotazníkového šetření byla potvrzena hypotéza práce č. 1, která zní „Předpokládám, že občané České republiky na našem území cítí bezpečně“. Na otázku, zda se občané na území ČR cítí bezpečně odpovědělo 163 respondentů, což je 81,5 %, že se bezpečně cítí. Zbýlých 37 respondentů, což je 18,5 % odpovědělo, že se na území ČR necítí bezpečně. Občané České republiky mohou vnímat zemi jako bezpečné místo z mnoha důvodů, jako je strategické umístění ve středu Evropy, členství v Evropské unii a NATO a účast v dalších bezpečnostních organizacích.

Hypotéza č.2, která zní „Předpokládám, že jednou z nejobávanějších hrozeb pro občany České republiky bude ohrožení terorismem či kybernetické hrozby.“ Výsledky dotazníkového šetření jednoznačně potvrdily předpoklad, že terorismus a kybernetické hrozby patří mezi nejobávanější bezpečnostní hrozeb pro občany České republiky. Respondenti dotazníkového šetření vyjádřili vysokou míru obavy z možného ohrožení těmito dvěma formami hrozeb. Tento výsledek je v souladu s obecnými trendy veřejného mínění a s aktuálními bezpečnostními výzvami, kterým čelí nejen Česká republika, ale celý svět. Je zřejmé, že terorismus a kybernetické hrozby jsou považovány za významné hrozby pro bezpečnost občanů a společnosti jako celku, a je třeba věnovat jim zvýšenou pozornost v rámci bezpečnostní politiky a opatření.

Avšak hypotéza č.3, která zní „Předpokládám, že se občané cítí nejvíce ohroženi hrozbou terorismu na letištích.“, byla dotazníkovým šetřením vyvrácena. Dotazníkové šetření přineslo překvapivé zjištění ohledně předpokládaného pocitu ohrožení občanů na letištích. Na rozdíl od očekávání výsledky dotazníkového šetření ukázaly, že občané nepovažují letiště za místo s nejvyšším rizikem teroristických útoků. Toto zjištění je v rozporu s hypotézou práce, která toto předpokládala. Namísto toho se respondenti šetření vyjadřovali k nejvyššímu pocitu ohrožení spíše v jiných oblastech, jako jsou školy a zastávky metra.

9.4 Návrhy opatření na základě zjištěných výsledků

Na základě zjištění z dotazníkového šetření, které ukázalo, jak veřejnost vnímá bezpečnostní hrozby a jaké má obavy z teroristických útoků, lze navrhnout následující opatření.

Zvýšení osvěty a informovanosti veřejnosti. Je nezbytné provádět informační kampaně a osvětové aktivity zaměřené na posílení povědomí o skutečných bezpečnostních hrozbách a jejich pravděpodobnosti. Tím lze snížit úroveň obav a nepřiměřených strachů.

Posílení bezpečnosti ve veřejných prostorech. Na základě zjištění, které ukázalo, že veřejnost vnímá určitá místa jako rizikovější pro teroristické útoky, je nutné posílit bezpečnostní opatření na těchto místech. To může zahrnovat zvýšenou policejní přítomnost, instalaci bezpečnostních kamer nebo zlepšení fyzické ochrany budov.

Vylepšení krizového plánování. Na základě obav veřejnosti je důležité, aby měly orgány veřejné správy aktualizované a efektivní krizové plány pro případ teroristického útoku. To zahrnuje školení zaměstnanců, cvičení scénářů a spolupráci s dalšími bezpečnostními subjekty

Podpora mezikulturního porozumění. Vzhledem k tomu, že terorismus může být spojen s určitými náboženskými nebo kulturními skupinami, je důležité podporovat dialog a porozumění mezi různými komunitami. To může přispět k prevenci radikalizace a zlepšení vzájemné tolerance a solidarity vůči teroristickým hrozbám.

Podpora psychologického zdraví. Uvědomění si bezpečnostních hrozeb a obav z teroristických útoků může negativně ovlivnit psychické zdraví jednotlivců. Proto je důležité poskytovat podporu a zdroje pro zvládání stresu a úzkosti spojené s těmito obavami.

ZÁVĚR

V rámci diplomové práce byla provedena analýza vnějšího bezpečnostního prostředí České republiky. První část byla zaměřena na literární rešerši právních dokumentů, literárních zdrojů a strategických dokumentů ČR i mezinárodních organizací. Druhá kapitola byla věnována základním pojmům v oblasti bezpečnosti a bezpečnostního prostředí, které poskytly teoretický rámec pro další analýzu. Třetí kapitola se zabývala členstvím ČR v NATO a EU, přičemž byl zdůrazněn význam těchto mezinárodních organizací pro bezpečnostní politiku České republiky. V poslední čtvrté kapitole teoretické části byla provedena analýza aktuálních bezpečnostních hrozeb dle Bezpečnostní strategie ČR 2023.

Praktická část diplomové práce byla zaměřena na aplikaci získaných poznatků do konkrétních situací. Provedli jsme komparaci bezpečnostních dokumentů ČR, SWOT analýzu současného stavu terorismu v ČR a dotazníkové šetření zaměřené na vnímání hrozby teroristických útoků občany České republiky.

Důvodem pro zvolení zaměření na bezpečnostní hrozbu terorismu v České republice v praktické části diplomové práce na téma vnějšího bezpečnostního prostředí je skutečnost, že terorismus představuje komplexní bezpečnostní hrozbu, která ovlivňuje nejen fyzickou bezpečnost občanů, ale i ekonomickou stabilitu a politickou situaci v zemi. Studium této hrozby může poskytnout ucelený pohled na bezpečnostní rizika, s nimiž se Česká republika potýká, a umožnit identifikaci vhodných opatření a strategií pro jejich řešení.

Výsledky praktické části poskytly užitečné poznatky o aktuálním stavu vnímání a připravenosti občanů České republiky vůči teroristickým hrozbám. Na základě získaných informací byla navržena doporučení pro zlepšení bezpečnostní situace v zemi a posílení ochrany občanů.

Celkově lze konstatovat, že diplomová práce poskytuje pohled na vnější bezpečnostní prostředí České republiky a přispívá k lepšímu porozumění současným bezpečnostním výzvám a hrozbám, kterým země čelí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ADAMEC, Vilém, David ŘEHÁK a Lenka ČERNÁ, 2012. *Základy organizace a řízení bezpečnosti v České republice*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. ISBN 9788073851231.

BAŠTA, Pavel a Jan KOLOUCH, 2019. *CyberSecurity*. 1. CZ.nic. ISBN 978-80-88168-31-7.

Bezpečnostní informační služba - Výroční zpráva 2022 [online], 2022. 1. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/public/site/bis.cz/content/vyrocnizpravy/2022-vz-cj.pdf>.

Masarykova univerzita. *Bezpečnostní hrozby a bezpečnostní rizika*. 1.. [online], 2022. 1. [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/law/jaro2021/MP204Zk/um/Bezpecnostni_hrozby_a_rizika.pdf?lang=cs;stahnout=1;dk=6n57LotE.

BUCHBENDER, Ortvin, Hartmut BÜJL a Harald Kujat, 1992. *Wörterbuch zur Sicherheitspolitik* 3. Mittler. ISBN 978-38-13202-98-4.

COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION, 2009. *European Security Strategy* [online]. In: . European Communities, s. 43 [cit. 2024-04-09]. ISBN 978-92-824-2421-6. Dostupné z: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d0928657-af99-4552-ae84-1cbaaa864f96/>.

ČESKO, MINISTERSTVO OBRANY ČR. *Obranná strategie České republiky 2023* [online]. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, ©2023 [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: https://mocr.army.cz/images/id_40001_50000/46088/obranna__strategie-_c_r_2023_final.pdf.

ČESKO, MINISTERSTVO OBRANY ČR. *Bezpečnostní strategie České republiky 1999* [online]. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, ©1999 [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/002.pdf>.

ČESKO, MINISTERSTVO OBRANY ČR. *Bezpečnostní strategie České republiky 2001* [online]. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, ©2001 [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/2001%20Bezpecnostni%20strategie%20CR.pdf>.

ČESKO, MINISTERSTVO OBRANY ČR. *Bezpečnostní strategie České republiky 2003* [online]. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, ©2003 [cit. 2024-03-03]. Dostupné z:

<https://mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/2003%20Bezpecnostni%20strategie%20CR.pdf>.

ČESKO, MINISTERSTVO OBRANY ČR. *Bezpečnostní strategie České republiky 2011* [online]. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, ©2011 [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/011.pdf>.

ČESKO, MINISTERSTVO OBRANY ČR. *Bezpečnostní strategie České republiky 2015* [online]. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, ©2015 [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: https://mocr.army.cz/images/id_40001_50000/46088/Bezpecnostni_strategie_2015.pdf.

ČESKO, MINISTERSTVO OBRANY ČR. *Bezpečnostní strategie České republiky 2023* [online]. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, ©2023 [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: https://mocr.army.cz/images/id_40001_50000/46088/2023.pdf.

ČESKO, MINISTERSTVO OBRANY ČR. *Bílá kniha o obraně* [online]. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, ©2011 [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: https://vlada.gov.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bila_kniha_o_obrane.pdf.

ČESKO, MINISTERSTVO OBRANY ČR. *Bílá kniha o obraně ČR* [online]. [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/1995%20Bila%20kniha%20o%20obrane%20CR.pdf>.

ČESKO, MINISTERSTVO OBRANY ČR. *Národní obranná strategie České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, ©1997 [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/1997%20Narodni%20obranna%20strategie%20CR.pdf>.

[1997%20Narodni%20obranna%20strategie%20CR.pdf](https://mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/1997%20Narodni%20obranna%20strategie%20CR.pdf).

ČESKO, MINISTERSTVO OBRANY ČR. *Vojenská doktrína ČSFR* [online]. Praha: [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/images/Bilakniha/CSD/1991%20Vojenska%20doktrina%20CSFR.pdf>.

ČESKO, MINISTERSTVO OBRANY ČR. *Severoatlantická smlouva (Washington D.C., 4. dubna 1949)* [online]. Praha: [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/assets/nato/strategie-a-cile/severoatlanticka-smlouva.pdf>.

ČESKO, MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Audit národní bezpečnosti*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2024-02-06]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/chh/soubor/audit-narodni-bezpecnosti.aspx>.

ČESKO, MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Analýza hrozeb pro Českou republiku*. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2024-02-06]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/analyza-hrozeb-zprava-pdf.aspx>.

ČESKO, MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Bezpečnostní politika státu.*, © 2022. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2024-02-06]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-politika-statu.aspx>.

ČESKO, MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Definice pojmu terorismus.*, © 2022. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2024-02-06]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/definice-pojmu-terorismus.aspx>.

ČESKO, MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2025 s výhledem do roku 2030* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, ©2020 [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/koncepce-oob-2025-2030-pdf.aspx>.

ČESKO, MINISTERSTVO VNITRA ČR. *Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, enviromentální bezpečnosti a plánování obrany státu* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, ©2016 [cit. 2024-03-03]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/soubor/terminologicky-slovník-mv-verze-ke-stazeni.aspx>.

ČESKO. *Ústavní zákon č. 1/1993 Sb.: Ústava České republiky*. In: ročník 1993, 1/1993, číslo 1.

ČESKO. *Ústavní zákon č. 2/1993 Sb.: Listina základních práv a svobod*. In: ročník 1993, 1/1993, číslo 2.

ČESKO. *Ústavní zákon č. 110/1998 Sb.: Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky*. In: ročník 1998, 39/1998, číslo 110.

ČESKO. *Zákon č. 222/1999 Sb.: o zajišťování obrany České republiky*. In: ročník 1999, 76/1999, číslo 222.

Deník.cz. *Výbuch ve Vrběticích je ruským terorismem v Česku, říká část opozice*. [online]. s. 1 [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/vrbetice-rusko-terorismus-opozice-20210417.html.

DVOŘÁK, Filip, 2022. *Změna klimatu je vnímána jako největší hrozba pro celosvětovou bezpečnost, navzdory ukrajinské krizi*. In: ESG . investice [online]. s. 1 [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://www.esg-investice.cz/zmena-klimatu-je-vnimana-jako-nejvetsi-hrozba/>.

European Union [online], 2024. [cit. 2024-04-10]. Dostupné z: https://european-union.europa.eu/index_en.

FOLTIN, P., ŘEHÁK, D. *Důvody realizace a formy terorismu*. Obrana a strategie, 2005, roč. 5, č. 1. ISSN 1214-6463.

FRANČÍKOVÁ, Eva. Seznam Médium. *Byla Olga Hepnarová první teroristka?* 2023. Seznam. [online]. [cit. 2024-03-27]. Dostupné z: <https://medium.seznam.cz/clanek/eva-francikova-byla-olga-hepnarova-prvni-teroristka-12629>.

HYBLER, Petr, 2014. *Bezpečnostní hrozby 21. století*. Praha. Diplomová práce. Vysoká škola CEVRO Institut.

JANDA, Jaroslav, 1996. *Bezpečnostní politika České republiky*. 1. Ústav mezinárodních vztahů. ISBN 80-85864-23-1.

JUŘÍČEK, Ludvík a Petr ROŽŇÁK, 2014. *Bezpečnost, hrozby a rizika v 21. století*. 1. Key Publishing. ISBN 978-80-7418-201-3.

KARAFFA, Vladimír, Martin HRINKO a Jaromír ZŮNA, 2022. *Vybrané kapitoly o bezpečnosti*. ISBN 978-80-87125-35-9.

KENDE, Dominik, 2020. *Bezpečnostní rizika kulturních akcí v Praze*. Praha. Bakalářská práce. Vysoká škola regionálního rozvoje a Bankovní institut - AMBIS.

KOUTRAKOS, Panos, 2013. *EU common security and defence policy*. ISBN 9780199692729.

MAGDOŇOVÁ, Jana. ČTK. *Vrchní soud potvrdil důchodci Baldovi čtyři roky za teroristický útok na vlaky*. iROZHLAS [online]. Český rozhlas, [cit. 2024-03-27]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/balda-senior-teroristicky-utok-utok-na-vlak_1904161114_nkr.

NATO [online], 2024. [cit. 2024-04-10]. Dostupné z: <https://www.nato.int/nato-welcome/index.html>.

NOVÁK, Radek. *Dokument: Strategické koncepce NATO 2022* [online]. In: . Praha: Infojet [cit. 2024-04-09]. Dostupné z: <https://www.infojet.cz/blog/dokument-strategicke-koncepcenato-2022/>.

OSCE [online], 2024. [cit. 2024-04-10]. Dostupné z: <https://www.osce.org/>.

PORADA, Viktor, 2017. *Bezpečnostní vědy - Úvod do teorie a metodologie*. Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-658-3.

Rizika pocházející z Číny jsou závažnější než ta z Ruska, říká šéf BIS Koudelka [online]. In: .Aktuálně.cz, s. 1 [cit. 2024-03-25]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/cina-varovani-reditel-bis-koudelka/r~49a146b8b13411ed82b7ac1f6b220ee8/>.

ŘEHÁK, David, Pavel FOLTIN a Richard STOJAR, 2008. *Vybrané aspekty soudobého terorismu*. 1. Brno: Ministerstvo obrany ČR. ISBN 978-80-7278-443-1.

SMOLÍK, Josef, 2020. *Psychologie terorismu a radikalizace: Jak se z beránek stávají vlci* [online]. 1. © Mendelova univerzita v Brně. [cit. 2024-03-27]. ISBN 978-80-7509-724-8. Dostupné z: <https://www.pf.ujep.cz/wp-content/uploads/2020/10/14-Psychologie-terorismu.pdf>.

SMOLÍK, Josef a Tomáš ŠMÍD, 2010. *Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století*. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav. ISBN 9788021052888.

STOJAR, Richard, 2018. *Bezpečnostní prostředí 2018: implikace pro obrannou politiku a ozbrojené síly ČR*. 1. Univerzita obrany. ISBN ISBN 978-80-7582-053-2.

ŠENOVSKÝ, Michail; ADAMEC, Vilém a ŠENOVSKÝ, Pavel. *Ochrana kritické infrastruktury*. SPBI Spektrum. Červená řada, 51. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007. ISBN 978-80-7385-025-8.

ŠTALMACH, Pavel a ŠEDIVÝ, Jiří. *Management bezpečnosti*. Učební texty a skripta. Praha: CEVRO Institut, 2012. ISBN 978-80-87125-19-9.

United Nations [online], 2024. [cit. 2024-04-10]. Dostupné z: <https://osn.cz/>.

Utíkej, schovej se, bojuj!. Policie České republiky [online]. [cit. 2014-03-27]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/utikej-schovej-se-bojuj.aspx>.

VIČAR, Dušan et al., 2013. *Vybrané aspekty práva bezpečnosti a obrany České republiky*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně. ISBN 9788074542794.

ZAJÍC, Josef, 2019. *Vliv měnícího se bezpečnostního prostředí ve světě na bezpečnost České republiky*. Kladno. Diplomová práce. České vysoké učení technické v Praze.

ZEMAN, Petr, ed. *Česká bezpečnostní terminologie: výklad základních pojmů*. Brno: Vojenská akademie v Brně, 2003. ISBN 80-210-3037-2.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR	Česká republika
NATO	Severoatlantická aliance
EU	Evropská unie
OSN	Organizace spojených národů
OBSE	Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě
BIS	Bezpečnostní informační služba
ČSFR	Česká a Slovenská Federativní Republika
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
MO ČR	Ministerstvo obrany České republiky

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Jaké je vaše pohlaví? (vlastní).....	72
Obrázek 2 Kolik Vám je let? (vlastní)	72
Obrázek 3 Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání? (vlastní)	73
Obrázek 4 Z jakého kraje pocházíte? vlastní).....	74
Obrázek 5 Které z následujících hrozeb jsou dle Vás reálné pro Českou republiku? (vlastní)	77
Obrázek 6 Který z následujících států je dle Vás reálnou hrozbou pro Českou republiku? (vlastní)	78
Obrázek 7 Jaká je podle Vás šance na teroristický útok v České republice? (vlastní)	79
Obrázek 8 Které z následujících možností považujete za příčinu možného teroristického útoku v České republice? (vlastní).....	81
Obrázek 9 Ve kterém místě se cítíte nejméně bezpečně s ohledem na možný teroristický útok? (vlastní)	82
Obrázek 10 Jaký způsob teroristického útoku je dle Vás v České republice nejpravděpodobnější? (vlastní)	83
Obrázek 11 Kterou z následujících teroristických organizací znáte? (vlastní).....	84

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Vojenská doktrína ČSFR – 1991 (vlastní).....	48
Tabulka 2 Bílá kniha o obraně ČR – 1995 (vlastní)	49
Tabulka 3 Národní obranná strategie ČR - 1997 (vlastní).....	50
Tabulka 4 Bezpečnostní strategie ČR - 1999 (vlastní)	51
Tabulka 5 Bezpečnostní strategie ČR – 2001 (vlastní).....	52
Tabulka 6 Bezpečnostní strategie ČR - 2003 (vlastní)	53
Tabulka 7 Bílá kniha o obraně ČR - 2011 (vlastní).....	54
Tabulka 8 Bezpečnostní strategie České republiky - 2011 (vlastní)	55
Tabulka 9 Bezpečnostní strategie České republiky - 2015 (vlastní)	56
Tabulka 10 Bezpečnostní strategie České republiky - 2023 (vlastní)	56
Tabulka 11 SWOT analýza současného stavu terorismu v ČR (vlastní).....	59
Tabulka 12 SWOT analýza – silné stránky (vlastní)	62
Tabulka 13 SWOT analýza – slabé stránky (vlastní)	63
Tabulka 14 SWOT analýza – příležitosti (vlastní)	65
Tabulka 15 SWOT analýza – hrozby (vlastní)	67
Tabulka 16 SWOT analýza – vyhodnocení (vlastní).....	68

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Výsledek SWOT analýzy (vlastní)	69
--	----

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazníkové šetření na téma „Vnímání bezpečnostního prostředí občany České republiky.“

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Vnímání bezpečnostního prostředí občany České republiky

Dobrý den,

ráda bych Vás požádala o vyplnění dotazníku pro mou diplomovou práci zaměřenou na vnější bezpečnostní prostředí. Veškeré odpovědi budou využity pouze pro diplomovou práci. Anonymita respondentů bude zachována.

Děkuji Vám za Váš čas.

1. Jaké je Vaše pohlaví? (vyberte jednu odpověď)

- a. Muž
- b. Žena
- c. Jiné

2. Kolik vám je let? (vyberte jednu odpověď)

- a. 0 -18 let
- b. 19 – 29 let
- c. 30 – 39 let
- d. 40 – 49 let
- e. 50 – 59 let
- f. 60 let a více

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání? (vyberte jednu odpověď)

- a. Základní
- b. Středoškolské
- c. Vyšší odborné
- d. Vysokoškolské

4. Z jakého kraje pocházíte? (vyberte jednu odpověď)

- a. Hlavní město Praha
- b. Jihočeský kraj
- c. Jihomoravský kraj
- d. Karlovarský kraj
- e. Královéhradecký kraj
- f. Liberecký kraj
- g. Moravskoslezský kraj
- h. Olomoucký kraj
- i. Pardubický kraj
- j. Plzeňský kraj
- k. Středočeský kraj
- l. Ústecký kraj
- m. Zlínský kraj
- n. Kraj Vysočina

5. Cítíte se na území České republiky bezpečně? (vyberte jednu odpověď)
- Ano
  - Ne
6. Myslíte si, že je pro bezpečnost České republiky přínosné členství v NATO? (vyberte jednu odpověď)
- Ano
  - Ne
7. Myslíte si, že je pro bezpečnost České republiky přínosné členství v EU? (vyberte jednu odpověď)
- Ano
  - Ne
8. Které z následujících hrozeb jsou dle Vás reálné pro Českou republiku? (vyberte jednu nebo více odpovědí)
- Epidemie
  - Terorismus
  - Nelegální migrace
  - Kybernetické hrozby
  - Organizovaný zločin
  - Násilný extremismus
  - Zhoršování životního prostředí
  - Katastrofy přírodního a antropogenního původu
  - Šíření infekčních nemocí s pandemickým potenciálem
  - Jiná

9. Který z následujících států je dle Vás reálnou hrozbou pro Českou republiku? (vyberte jednu nebo více odpovědí)

- a. Rusko
- b. Čína
- c. KLDR
- d. Ukrajina
- e. Arménie
- f. Ázerbájdžán
- g. Arménie
- h. Sýrie
- i. Jiná

10. Obáváte se možného spáchání teroristického útoku na území České republiky? (vyberte jednu odpověď)

- a. Ano
- b. Ne

11. Jaká je podle Vás šance na teroristický útok v České republice? (1= velmi nízká/ 5 = velmi vysoká)

- a. 1
- b. 2
- c. 3
- d. 4
- e. 5

12. Znáte nějaký případ teroristického útoku v České republice? (vyberte jednu odpověď)

a. Ano

b. Ne

13. Pokud jste v předchozí otázce odpověděl/a „ano“, tak jaký? (napište vlastními slovy)

.....
.....
.....

14. Které z následujících možností považujete za příčinu možného teroristického útoku v České republice? (vyberte jednu nebo více odpovědí)

a. Migrace

b. Extremismus

c. Organizovaný zločin

d. Náboženská ideologie

e. Jiná

15. Ve kterém místě se cítíte nejméně bezpečně s ohledem na možný teroristický útok? (vyberte jednu nebo více odpovědí)

a. Letiště

b. Nemocnice

c. Kulturní akce

d. Škola

e. Historické památky

f. Obchodní centra

g. Nádraží

h. Metro

i. Jiná

16. Jaký způsob teroristického útoku je dle Vás v České republice nejpravděpodobnější? (vyberte jednu nebo více odpovědí)

a. Bombový útok

b. Útok střelnou zbraní

c. Útok dopravním prostředkem

d. Kybernetický útok

e. Únos

f. Jiná

17. Kterou z následujících organizací znáte? (vyberte jednu nebo více odpovědí)

a. ETA

b. IRA

c. AL – KAIDA

d. Neznám žádnou

18. Víte, jak dle platných zásad postupovat v případě teroristického útoku? (vyberte jednu odpověď)

a. Ano

b. Ne